

BAHIBURI, UNTU

GWABUHANONA-BUBILI ²

 Akusaye ugwe! Une ngwinogona, ikyākwānda, uswe tulinako akāna akanini apa, Doc ambūlile une itolo amaminiti manini aga gakīndīle, unūguna gwāngu, unkundwe mu mbili, uyu ālōndāga. . . āli kuli bupaguliligwe. Kangi lilino linga abakūndwe bala balinato utunini utwāna twābo utu abēne bikulōnda ukupāgulīla kwa Ntwa, uswe twisakuya basangalufu ukuya na bēne lululu ulu ukwīsa, ukutwāla abānini bābo kuno.

²³⁹ Lilino, kangi bāndu balinga, abēne, iki abēne bikukikōlela, ukōsya abēne. Ikipanga kya Methodisti kubomba, kangi Une ngwitika aba Nazarene. Une ngaya nsinsimikisiyi. Umma. Une ngwinogona ikyo kyo iki abēne bāyabanikepo apo, pāli pa lōsyo lwa bāna, aba Nazarene na ba Free Methodisti. Lōli, mulimōsa, bamo mwa bēne, abēne bikubōmba ikindu kimokyēne kangi ikīngi. Lōli, kangi bamo mwa bēne bikōnelela utwisi utunini pa bēne. Bamo bikubanyāfila abēne. Kangi, lōli uswe akabalilo kōsa tukugela ukusyāla itolo kifuki ku i Bāngéli mūmo uswe tumanyilo injila yāke. Lilino, likayapo nalimo i Lisimbo mu li Bāngéli ukuti umwāna anyafiligwēge, pōpe likayapo i Lisimbo mu li Bāngéli umūndu aligwēsa ukunyāfiligwa. Ikyēne kikaya kīndu Kyammasimbo mma. Ubwēne lu bulagili bwa Kipanga kya Katolika.

²⁴⁰ Lōli abēne—lōli abēne bikubōmba, bātwele. . . Abēne nalōli babatwēle abana banini kwa Yeso. Kangi—kangi uswe tubagīle ukumwimilila Umwēne. Uswe tukulonda ukubomba ikindu kilakila iki Umwene aabombile. Umwēne ābikile amaboko Gāke pa bēne nu—nukubasaya abēne, nukuyoba, “Baleka abāna abanini bīse kwa Une, kangi ukubakānisiyaga abēne mma, kabuno u luko ulu lo Kitangalala kya ku Mwanja.” Kangi ikyo kyo iki uswe tukukīndilila ukubōmba pa kipānga iki, bo uswe tukugela ukukīndilisa nkyēni i Bāngéli lyanaloliloli, injila ingemesigwe, ikinunu ukukinda iki uswe tumenye injila yāke.

²⁴¹ Popāpo lilino, linga u māma yula, pamo u māma aligwēsa bali nabo abāna abanini bābo ukuya bapāguliligwe, akabalilo kāko Kalumbu Gertie ikukuba *Batwāla Abēne Nkati*, fiki, umwe batwāla abēne ku kigemo. Nkundwe na une tukwīsāga pāsi nukupāgulīla abanini abo kwa Ntwa. Umma ndaga.

Nkundwe Neville. . . [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi.]

²⁴² Ndaga ugwe, Kalumbu Gertie. Ikyo kyo kinunu fiyo. Balinga babaganīle abāna abanini? Linga ugwe ukubagana, kilipo ikindukimo kisobi na ugwe, kilipo ikindukimo kisobi.

243 Lilino, ikilo iki, lilino ukubūka nkati mwa bulūmbililo bōsa. Uswe. . . inongwa iyi une nisile kuno kangi ikilo iki. Utubalilo twīngi limo mwa masiku aga akabalilo kāko uswe tuli nu mbombelo sya bubūmbulusi, une itolo ngwēga kifuki ilisiku limo, panongwa yakuti ikyēne kikūmba une ukusenyenda kwa luko lumo. Ugwe utikukimanyamo siku ikyēne. Kangi apa ku kāya ko kabili-kosa ukuya kibībi bo kulikōsa ukūngi.

244 Kangi une nilāmbaga panongwa ya kutēndēka ubusobi bwa luko lumo mūmo une nābōmbīle ni kyēne ulubūnju ulu. Lōli ikindu kyāk wānda iki kyālifulugēne une, kyāli akabalilo kāko Billy ikwīsa ukumbula une ukuti umwēne ātolīgwe ukubāga abāndu abakufwāna ukuyabania amakadi ga lwīpūto. Umwēne abagīle itolo ukuyabānia kifuki kalongo na mabili pamo kalongo na mana. Kangi umwene ali. . . Nayumo alōnda amakadi ga lwīpūto. Une ngusakikisya kilikyosa kyali kanunu mōsa. Popāpo lēlo, muli ikyo, une ngalinogwinemo siku. . . Kangi polelo akabalilo kāko une nālyāndīle ukukōlēla amakadi ga lwīpūto gala, une ninogonaga ukuti une ngubagaga bōsa kalongo pamo kalongo na babili, pamo kilikyosa iki kikuyaga nkati muno. Ndinkubakōlēla abēne kuno. Une ndikuya ni mbalilo yimo, ikindukimo, kangi ikyēne kilinkutoligwa ukukōlēla. Kangi une nākōlīle. Iyēne yilinkusita kwāmūla. Kangi une ngalinogwinemo siku isya ikyēne mpaka Nka. Wood ālingōlīle une kuno. Umwēne alinkuti, “Nkundwe Branham, Billu ikwēga amakadi gala nukugafulugania agēne palikimo, kangi itolo ikuyabania agēne mōsa. Umwēne ābagīle ukuti āli ni mbalilo yabutatu,” (bule ikyēne?) “mbalilo yabutatu mu nyāmbi yāke.”

245 Nalōli, umwēne utubalilo twīngi ikuyabania gōsa malongo mahano. Akabalilo kāko umwēne ukutwāla agēne pankyēni pa bāndu, umwēne itolo ikufulugania agēne mōsa. Popāpo aligwēsa. . . Ikyēne kyo kukaya kuyoba, “Mbapo une mbalilo yakwanda.” Pamo, uswe lumo tutikwānda mbalilo yakwanda. Uswe tubagīle ukwānda pa mbalilo malongo mahano, ugwe ukamanya, nukugomokela. Uswe tubagīle ukwānda pa lwēle nukukīndilila kula. Tubagīle ukwānda pa malongo mabili nukukīndilila. Uswe tutikumanya. Lōli umwe itolo ikufulugania agēne mōsa nukuyabania agēne ku bāndu mūmo abēne bikulōndēla. Kangi une, kisita kwīnogona ulubūnju ulu, une nabagīle ukuti nākōlīle bana pamo bahano ukongelelāpo, kangi abēne angali bakayamo nkati muno, ’nongwa yakuti ikyēne lumo kyāli kubutalu kula mmakalongo manili pamo mmalongo matatu pamo, umwe muketile. Kangi, polelo, lōli u Ntwa alinkukitēndekésya ikyēne mōsa, lōli ikyēne itolo kitikuya ni—ni bugute bwanaloliloli ku kyēne, bo mūmo ikyēne kikubōmbēla kubutali na kukāya. Une lumo ndisakugelamo siki ikyēne—ukugelamo ikyēne.

246 Lōli, apa pakaya patali mma, une nalinsūmīle u Ntwa linga Umwēne ābagīle ukutupa uswe ulukomano ulununu, ukuti une

nāfīngīle ukuti une—une ngabagīle ukunsumamo Umwēne ikyo kangī mma, panongwa yakuti ikyēne kyo kindu kimo kikafu. Kangi ikylene kyo kikindene Lisimbo. Muketile? Kangi linga ugwe. . . Ikyo kyo iki kikupela ikylene ukuya pa une. Panongwa yakuti, mmenye ikyo, ikyēne kikūmba une u—u buponjoligwe, ukwānda itolo. Muketile? Une mbonjoligwe, ukwanda itolo.

247 Lōli, umundu yumo ālinkōlīle umundu yumo amayolo aga. Nka. Wood ākōlelīgwe nu mūndu yumo. Kangi alinkuti, ukuti, “Umunduyumo nkipanga iki ākōlelīgwe ulubunju ulu, isya nnyambala yumo uyu āli fiyo, fiyo mbine, uyu ālisīle kwa Kristi amayolo aga, ukufuma pala.” Ukuti u—u nnyāmbala uyu āli mbine fiyo āpīndukīle kwa Kristi.

248 Kangi ikindu ikingi, Nka. Wood ālimbulīle une ukuti une nāyobīle ku lilumbu gwāke, ulilumbu gwāke unkulumba, ukuti une naloli nāli mu nyūmba yāke ilisiku limo nukulya ifyakulya nu mwēne, pamo ifyabugonelo nu mwēne, kula mu Kentucky. Kangi Gwamakagosa Kyāla amenye ukuti une ngalimwāgēnie unkikulu yula. Muketile? Uko ko kotalusya. Itolo. . . Imboniboni syo silipasyēne. Uswe tukamanyamo siku mūmo isyēne sikubukilaga pamo iki kikuyaga pakuboneka. Ikyēne kyo kili kwa Kyāla, kangī iki—iki kikuboneka. Lōli une naloli nāménye, mukubagūlīla abēne, ukugūlīla kuli kula.

249 Kangi ilisiku ilingi akabalilo undindwana unnini uyu āli nkati mula, uyu ābagīle ukuya nu kumanyila-ngāni, iki une, komma. . . Muketile, linga Kyāla āpāga kila ku kīsu kyōsa, ikyēne angali kikuya kinunu; lōli linga ikyēne kyāli, ikyēne kyāli kubutali fiyo na ikyo Umwēne ālimbulīle une ukukilania ulukīndi apa, umwe muketile, ifyīnja finini ifi fikīndilepo. Kangi uswe twālōndāga ukuya basisimikisiyī kila kyāli kitalusye, kangī ukukileka ikipānga, ukuya ikyēne kyāli apa, kikibonene ikyēne. Kangi polelo une ndinkunkōlēla yula Nka. Snyder. Kalumbu Snyder. Umwēne ali apa pamo apo. Umwēne ali itolo panini nkafu ukupilika. Kangī u nkīkūlu unnini yula āyobāga ikyēne pāsipo, kangī alinkuti, “Ugwe uli nu kupōsa mu mbili,” pamo imbungo ya fifupa, ikīndukimo bo kila.

250 Uyu, une namenye ikylene gwāli nsana unkonyoke. Kangi polelo, u Mbepo Mwikemo atwele kila ulubunju ulu. Muketile?

251 Lilino, iki kyo fiki, ikyēne kyo kyabupe i Kyamwakyala, kangī ikyēne kikubōmba mu bwibwēne bwāke. Lōli iki kikupela ikylene ukuya kikafu fiyo apa nkaya, ukuyoba ubwanaloli, une—une ngufika pakwitabania, akabalilo kōsa, mu kwīputīla ababine apa. Pamo—pamo. . . une ngubūkāga, babūla abāndu iki. Une ngubūkāga, nguyoba, “Lilino u Ntwa akupelile ugwe uyege kanunu. Yeso ākubūmbulwīsyē ugwe akabalilo kāko Umwēne ākufwīlīle ugwe, ifyīnja elifu yumo na bamia lwele na limo ifi fikīndilepo. Kulakula kula ugwe gwābumbulusīgwe. Lilino, mūmo Kyāla ayīlīle, mūmo Kristi

ayīlīle, ugwe gwābūmbulusīgwe, ifyinja elifu yumo na bamia lwele na yumo ifi fikindilepo. Imbungo yāko uākīndīle. Ikyēne kikwēgēla ulwītīko ukubōmba ikyēne.”

²⁵² Kangi polelo u mūndu yula abagīle ukusyungutila kangi nukusita ukuya kanunu. Polelo umundu ikwisa ukusyungutila, ikuyoba, “Nkundwe Branham aalimbulile une nāli kanunu.” Muketile? Une ngubabula umwe isi Kyalā aayobile.

²⁵³ Lilino, akabalilo kāko ikyene kiyobīgwe nukutalula ku mūndu, nukutalula, “Ikyene kyo ISI SYO IKUTI UNTWA,” pa kindu kimo iki kisakubonekaga pa buyo. Ikyo kisakusimikisya palapala pala ukuti ulubūmbulusīyo lwāko lutalile lususimikisīgwe. U lwītīko lwāko lufūngīle ikyēne. Muketile? Ulufingo lo lwako. Ikyene kikaya lisyu lyangu. Ikyene kyo Lisyu lya Kyalā, ukuti ugwe utalile ubumbulusīgwe. Muketile? Lōli ugwe itolo...Munjila yimi iyingi, une—une ngutoligwa ukukupela ikyēne kiyubisīgwe nkati, ku bāndu apa mu Jeffersonville. Une—une ngutoligwa itolo ukukupela ikyēne ukuboneka. Une mmenye. Une ngugelaga ukulīngānia ikyo itolo nubununu mūme une mbagīle. Ikyo kyo kyōsa. Une nguyōba . . .

²⁵⁴ Apa, pakaya patali mma, une nābūkīle ku kāya, ku nnyāmbāla yumo, kangi u nnyāmbāla yula āfwāga. Kangi abene balinkungolela une, “Isaga, usamwīputīle umwēne. U dokotala ātīle umwēne akābagīle ukuya mūmi mpaka nubūnju.”

²⁵⁵ Une ndinkwīngīla nkati. Kangi u nnyāmbala unkeke yula alinkuyoba kwa une, “Tata. Branham, une ndinkulōnda ukufwa.” Fiki, u mwinitu unkeke yula akāli. Umwēne āli na kāya ka bāna babili kula.

²⁵⁶ Ena, une ndinkusuluka pāsi. Une ndinkuti, “Lilino, keta, ywani ngānga gwāko?” Umwene aalimbulile une. Une ndinkuti, “Lilino, u dokotala abagile ukuyoba ukutu ugwe gwāli—ugwe gwāyāga pakufwa, lōli Kyalā akāli akayōba tāsi ukuti ugwe kuyaga pakufwa.” Une ndinkuti, “Lilino, ukufwana ni Libangeli, ugwe uli bumbulusigwaga, kabuno Yeso aafwile panongwa ya bubumbulusyo.”

²⁵⁷ Umwene alinkuti, “Ngimba umwe mukwitika ukuti une ngubuka kanunu?”

²⁵⁸ Une ndinkuti, “Une naloliloli ngwitika ikyene.”

²⁵⁹ Ena, linga une naabuukile pakwiipuutila u muundu, kangi une ngaaboombile uluko lula ulwa lwiitiko, ukwitikila umweene; linga une ngubuuka, “O, umma, umma, linga u ngaanga aayobiile ugwe kuyaga pakufwa, ugwe gwaayaga pakufwa. Ikyo kyo kikumasya inongwa lilino.” Lilino, ngimba uyo atikuyaga muundu yumo ugwaakwiisa ukwiipuutila ababine? Une ngabagila ukudonda u muundu gwa luko ulo mu nyumba yangu, ukunyiiipuutila une. Une ngulonda u munduyumo uyu, pope nalinga umweene akaakibwene ikyeene, pamo mma,

umweene aabagiile ukweega ulwiitiko nukwiima pa fingo kuli une. Uko ko kotalusya. Kangi une une ndinkuti . . . umweene . . .

260 Uswe tulinkubuuka nukuya nu lwiipuuti. Une ndinkuti, “Lilino yaga nu bukifu ubununu.”

261 Umweene alinkuti, “Ngimba ugwe kusanusya ukuti une nguyaga kanunu?”

262 Une ndinkuti, “Fiki, nalloli. i Lisyu lya Kyaala lyaayobile ugwe kuyaga kanunu. Muketile, ‘Linga ugwe ubagiile ukwitika, ifindu fyooosa fibagiile.’”

263 Umwene alinkuti, “Umma ndaga, une ngwitika Ikyene.” Kangi ndinkusooka pänja nukuyoba ku nkasi gwake ukuti . . .

264 “Unnyambala yula ikufwa, bule umweene?”

265 “Ena, umweene ikufwa.” Kangi ilisiku lya kilabo, unnyambala yula alinkufwa, pamo amasiku mabili ukufuma pala.

266 Polelo unkiikulu uyu ikubuuka panja nukwaanda ukunwa nukwendendeka. Kangi yumo mwa bakulumba bakipanga, une ngusubila umweene aali, ugwa kipanga, alinkubuuka ku nkiikulu nukunsuuma umweene ukuti agomokele ku kipanga. Umweene alinkuti, “Une ngabagila ukwitika aligwesa. Undumbilili Branham isile muno nukwiiputula undume gwaangu, alinkuti umweene ikuyaga nu buumi, kangi umweene aafwiile mmasiku mabili pamo matatu ukufuma pala. Popapo une ngabagila ukwitika.” Lilino *umwene* ikufwa. Umma ndaga.

267 Loli, looli, umwe muketile, ikyeene kikubuuka itolo ukunaangisya ukuti abaandu batikupilikisya ku iki ugwe kuyoba. Muketile? Naloliloli. Linga une naalipuutile u muundu, kangi une—une ngubabūla abāndu bala abēne bikuyaga būmi. Une ngwitika abēne bikuyaga būmi. Lōli, kali, linga ilisyu lyāngu lyāli lōsa ISI SYO IKUTI U NTWA, kangi ugwe kulilām wāga Ilyēne, ugwe kufwaga, mulimōsa. Naloliloli. *Apa* alipo ISI SYO IKUTI U NTWA, kangi bīngi ba bēne bikwāmbilila Ikyēne nukufwa. Bīngi ba abene bikubuka ku gehena, akabalilo kako, ISI SYO IKUTI U NTWA, “Ugwe ukaya nakyo.” Ngimba ikyo ko kotalusya? Naloli. Muketile? Ikyēne kyo iki . . . Ikyēne kyo kyōsa kyālīgwe pa lwītiko.

268 Nkundwe Collins, une ndikwīnogōna umwēne ali nkati ikilo iki. Lōli bo ngumpilika umwēne ulubūnju ulu, umwēne ātwēle ubuyobi ubukifu fiyo ulubūnju ulu pa ikyo. Muketile? Muketile? Umwēne ābōmbīle. Umwēne āyobīle, “Lilino, u lwītiko lulalula ulu umwe muli nalo apa, umwe mukuyaga pakuya nalo panja pala. Panongwa yakuti, ulwene lo lwitiko lwako gwimwene, komma mu kipanga-kipāguke kyako, loli mwa Kristi. Ugwe kufimbilisigwa ukuya nu lwitiko lula.” Ikyo kyo katikati kotalusya. Naloliloli.

269 Kangi ulubūmbulusyo Lwamwakyala lwālīgwe pa lwītiko lwāko. Loli ukufwana ni Lisyu lya Kyala, ISI SYO IKUTI U NTWA, ukuti umundu aligwesa abumbulusigwe akabalilo kako Yeso Kalvari, “Umwene afulasigwe panongwa ya ngilanio syitu, ni fulale Syake uswe *twāli* twagangwike.” Isyo kotalusya? Uswe *twāli*. I Bāng’le lyāyobīle, “Ugwe gwabūmbulusīgwe.” Popēlo komma ukwaga ubusobi na une, une ne itolo ndūmbilīli gwa Lisyu. Ugwe būka kambūle Kyāla ukuti Umwēne āyobīle ikindukimo ikisobi, kangi Kyāla isakukubūla ugwe kūko ubōnywa bwāko buliko lēlo. Muketile? Polelo, ulwene lo lwitiko lwāko. Yeso aayobile, “Linga ugwe ubagiile ukwitika. Linga ugwe ubagiile ukwitika.”

270 Lilino, akabalilo kāko ugwe kupilika Mbepo Mwīkemo asisimikīsyē u lwītiko lwāko nukūmisya ulwēne pāsī, kangi alinkuti, “ISI SYO IKUTI U NTWA, ‘Kilabo pa kabalilo *kākutikākuti*, ugwe kwīsakuya ni kindu *kyākutikyākuti*. Ikindu *kyākutikyākuti* kisakubonekaga pa buyo. Ikyēne kisakuyaga apa mu njila *yākutiyākuti*, kangi ugwe kwisakwāgāna ni kindu *kyākutikyākuti* apa. Ikyo kisakuyaga kimanyilo kya ugwe.’” Lilino, kētēsya ikyo. Iyo yo mbombo immalisīgwe, papapa apa lilino.

271 Lōli akabalilo kāko ikyēne kikwīsa kukuyoba ulubūmbulusyo Lwamwakyāla, une ngufimbilisigwa ukubīka ulubūmbulusyo Lwamwakyāla pa lwālo ulufwanefwane, ulwa luko lula, bo bu bupoki. Aligwēsa gwa umwe, kali mubōmbīle fiki, umwe mupokīgwe ukufuma pāpo Yeso āfwīle, panongwa yakuti Umwene aafwile ukwēga ubōnāngi bwa kisu. Lōli ubwēne butisakukubōmbēla ugwe ubununu bumo mpaka ugwe pagwīmwēne kwitikisya ubwēne nukwēndelāmo ubwēne. Lōli akabalilo kōsa imbībī syāko siyilile, isyēne sihobokelīgwe. Uko ko kotalusya. Umwene. . . “Keta Kang’osi gwa Kyala uyu ikusoosya imbibi sya nkisu.” Muketile? Mwaketa lelo umwe. Lilino kumbukilaga ikyo.

272 Lilino, une mmenye ukuti mu kumanyisya, mu Masimbo, uswe twe kilūdīlo ikifuluganikane. Kangi utubalilo twīngi, mwa Būku uyu gwa Bahiburi, uyu yo fiyofiyo Būku unsolofu. . . une nguyaga pakundekāga umwēne pakabalilo lilino. Une ngugelaga ukumālīsyā ikiyabo ikya bumalikisyo bwa untu gula gwa 7.

273 Kangi lilino galipo amalālūsyo mingi mu linogono lyīnu, kisita kwilāmwa. Bingi ba umwe muli na malālūsyo, nanīne ndinago, nīne. Lilino, akabalilo akāngi, u Ntwa itikisyēge, akabalilo kāne une ngwisa muno. . .

274 Une ngubūka ku Michigan lilino. Kangi polelo, ukufuma ku Michigan, une ngubūka ku Colorado. Kangi ukufuma ku Colorado, ukubūka ku Kiloboko kya Bwingil’ilusuba. Lilino—lilino, akabalilo kako uswe tukwīngilamo, u Ntwa

itikisyēge... Lilino, une ngamanya. Linga une ndikuya mu Chicago, Pandungu, une lumo ngugomokelaga apa Pandungu ugu gukwisa nkilo.

²⁷⁵ Lilino uswe tukunkōla untimi gwītu panja pa kigemo apa ku milungu kifuki mihano na gumo, ukukīnda mōsa ifi—ifi—ifi, i Būku ili apa. Muketile? Lilino uswe... Une ngīgana mma ukubōmba ikyo. Nkundwe Neville yo nganigwa, nnoge, nkundwe gwakisa. Kangi une nsisimikīsyē ukuti ikipānga iki kinganile Nkundwe Neville.

²⁷⁶ Ukuyobapo itolo, akabalilo kāko une nguyoba, umundu yumo, muno ukusyūngutīla ikisu kubuyo bumo, atobesīgwe panongwa ya kusimba utukalatasi, ukunsosyāpo Nkundwe Neville ukufuma pa kigemo. Ugwe kufīmbilisigwaga ukuyobesania ikyo na une. Aa-ha. Uko ko kutalusya. Aa-ha. Ena, naloli. Lilino, une ngulonda ugwe... Alinkuti udia... ikindukimo ikya bakulumba ba kipanga. Abakulumba ba kipānga bakaya nakyō nakimo ikyakubōmba nu ntīmi. Umma, nkulumba. Ikilūdīlo, mbwisusye, kili na maka gōsa. Ikyēne akaya... Ikibugutīla kya bakulūmba kyo itolo basikali apa pa kipānga iki, itolo ukukyūnga ulutēngano na fyosa bo ifyo. Lōli akabalilo kāko ikyēne kikwīsa ku ndagilo, ikipānga kyōsa kikufīmbilisigwa ukuyobapo. Ikipānga iki kiyēngīgwe pa bwīmīla-pa-bēne bwa kipānga ikya pabuyo. Polelo, une ngaya nakyō nakimo ikyakuyopa pa kunsosyāpo untimi uyu, pamo ukubīka yumo mula. Une ne mwenenakyo gwa nyūmba; iyēne yipēgīgwe ku kipānga. Umwe mwēsa mwe kipānga. Umwe bāndu mwe yōmwe bābo bikulagīla. Umwe mwe kipānga, mwībēne. Kangi i Kipānga, ikīkemo i Kipānga kya Kyāla kyo bwīmīla-pa-kyēne, ubwa Mbepo Mwīkēmo mu Kipānga kila. Kangi ikīndu kyēne une ngubōmba ko kuya mwenenakyo bwa nyūmba, ukuyīpa iyēne kula ku kipānga iki, ukuya kipēgwa ikyēne ku kipānga, kangi gukayapo nu nsongo mma. Kangi i kipānga kukusala abatīmi bābo bēne. Une ngaya nakyō nakimo ikyakubōmba ni kyēne. Kangi injila yēne untimi uyu abāgīlēmo siku ukusōkāpo, kukuyaga untimi ukwīnogona pamwēne ukubūka, pamo ubwingipo bwa lusalo lwa kipānga lubagīle ukuyoba, “Andula u ntīmi.” Iyo yo njila yēne. Nakimo ikibugutīla kya bakulumba ba kipānga babagīle ukubōmba ikyēne. Ikibugutīla kya bakulumba kikukyūnga itolo ulutēngano ni fīndu nkipānga.

²⁷⁷ Abasubiligwa, abēne bakaya nakyō nakimo ikyakubōmba ni kyēne, bikutēndekēsya itolo ikipānga. Kangi abēne bakabagīla ukubōmba ikyēne mpāka kilipo i... Ikibugutīla kyōsa ikya bakyūngufyūma kikwāgāna nukuyoba, “Uswe twisakuyēnga *iki*, pamo uswe twisakubōmba *kila*.” Polelo abēne bikufīmbilisigwa ukunsuma umpayafyuma linga abēne balinasyo ihela ukubōmba ikyēne. Ena, nkulumba.

278 Lōli linga kulipo ukwilūmbusyo kulikōsa ukulwana nu mbakasya aligwēsa, linga u mbakāsyā ali ni lilūmbúsyō ukulwana na yumo uyungi, pamo ikindukimo ikisobi, ugwe kufimbilisigwa ukubūka ku nkūndwe yula, gwīmwēne, nukwakuyoba ku mwēne, ugwe nu mwēne pamwībēne. Polelo linga umwēne atikukyāmbilīla ikyēne, polelo ikindu ikikōnge kikubonekaga pa buyo, ugwe kwēga yumo mwa bakulumba pamo umunyu yumo, nukubūka na ugwe ku nkūndwe yula. Polelo linga umwēne atisakubāmbilīla umwe, polelo umwe isaga kiyobaga ikyēne ku kipānga. Polelo linga ikipānga... Polelo linga umwēne atisakukyāmbilīla ikipānga, polelo i Bāngéli lyāyobīle, “Baleke abēne bayega basitakyala kangi bankisu.” Uko ko kotalusya.

279 Kangi umūndu aligwēsa uyu amēnya u mūndu untobesigwe, kangi ugwe utikubūka ku bēne nukubesania, poleo ugwe gwe kiyabo kya kipānga kya Kyāla iki kisakwāmūla panongwa ya butulwanongwa bula. Uko ko kotalusya.

280 Kangi linga u mūndu aligwesa polelo ali nu—nu lwilūmbúsyō ukulwana nu nkulumba gwa kipānga, pamo ukulwāna nu nkulumba pamo umundu yumo nkipānga, ikyēne kikwēgela abāndu batatu. Abāndu batatu babagīle ukwīsa nukuyoba, ubukēte, undomo gwa babili pamo batatu abakēti. Isaga mbula untīmi ukuti bulipo ubusulumanie ukulwāna nu nkulūmba. Polelo linga bulipo ubusulumanie panongwa ya nkulūmba, unkulūmba akaya—u nnyāmbāla ungolofy, u—u nyāmbala umpelesye. Umwēne ikufimbilisigwa ukukolela ububōmbelambombo ubwa nkulūmba, nsitakilema, kangi polelo agigwēge nsitakilema. Kangi linga ikilundilo kila kikusyāgania ukuti u nkulūmba yula atikukolelela ububombelambombo bula, umwēne ikwēga batatu nu mwēne kangi ikukyēgēla ikyēne nu ntīmi. U nkulūmba ikusūmīgwa ukusyāla ku kāya ukukilania ikilo kimo. Kangi polelo u ntīmi ukufuma... ikwīsa nukutwāla ikilundilo palikimo, ikupa ubusulumanie. Kangi linga ikilundilo kikusala ukuti unkulūmba ukukīndililāga, u nkulūmba yula ikukīndililāga. Linga umwe ikukī-... kikusala ukuti unkulūmba asosigwēpo, abēne bikusala unkūmba umpya ikilo kilakila. Muketile?

281 Polelo, nayumo umūndu yumoywene ali nakyo ikyakubōmba mu iki. Ikyēne kyo bu bwīngi bwa bāndu. Ena, nkulumba. Linga malongo mabili gakwisalīla umwēne, kangi malongo mabili na yumo bikwīsalīla ukulwana nu mwēne, umwēne ikubūkāga; pamo, ukusyumbutusya. Muketile? Ikyo kokuti, ubwēne bo bwīma-pa-kyēne bwa kipānga kya pa buyo kangi, polelo, aligwēsa gwa mwēnekaya ali nu kuyobapo mu kipānga. Kilikyōsa kikubōmbīgwa, kisobi, polelo abēne babagīle ukwīsa ukuya kanunu ukusyūngutīla, kangi ikindu kyene iki abene bikufimbilisigwa ukubomba ko kuya pankyēni pa Kyala ukuti

abēne bo lōsa ukukēta ukuti nakimo kikukwābila kunyuma ukwēnda kwa kipānga.

282 Lōli amaka amūsusye kangi amafwāne aga kipānga yo ntīmi. Bala ikyo mu li Bāngēli, kēta linga ulo lu lukaya lubātiko lwa Kipānga. Ikyo kyo katikati kotalusya. Akayapo nayumo pamwanya pa nkulumba. Une ngaya nakyo nakimo ikyākubōmba na iki Nkundwe Neville ikubōmba apa. Ikyo kyo kili kwa umwe nu Nkundwe Neville. Linga u Nkundwe Neville ālondāga ukulūmbilīla ikimanyisi kya Jehovah Witness, ikyo kyo kili ku mwēne na umwe. Muketile? Linga umwēne ālondāga ukulūmbilīla kalikōsa umwēne ālondāga, ikyo kyo pakati pa umwe nu mwēne. Ikyo kyo kyōsa. Linga ikilūndīlo kikwisalīla umwēne mula, ukulūmbilīla kila, ikyo kyo kili kanunu. Ikyo kyo kili kwa umwēne.

283 Ikindu kyēne iki une ngubōmba, itolo ko kuya mwenenakyo gwa nyūmba iyi. Kangi linga ikindukimo ikīngi kikwisa ukusyungutila, ukuti ikyēne kyo ngati ukusosyāpo untīmi, kangi abēne bikulōnda ukutēndēka ulusalō pa ikyo, ugwe ukabagila ukunsūma u nkulumba gwa kipānga ukubōmba ikyo. Ugwe isa unsūme une. Une mbagile ukwisa kuno, nukuti, “Linga ugwe kulonda ukunsōsyāpo untīmi, mbula une nongwa yafiki. Ngimba umwene abombile kilikyosa?”

284 “Ena. Uswe tunkolīle umwēne, agālīle.” Pamo, “Uswe tunkolīle umwēne ikubōmba *iki*, pamo ikubōmba ikindukimo kikālī kitalusye.”

285 “Ngimba umwe muli nabo abakēti batatu ba ikyēne?”

286 “Ena. Uswe tuli nabo.”

287 Abakēti bala bikufimbilisigwa ukugeligwa. “Komma ukwāmbilīla ukusitaka akakulwana nu nkulūmba pene pāpo ikyēne kiyēge ukwisila mbakēti babili pamo batatu, kangi unko abēne bayege bākusisimikisigwa tāsū; ukulwana nu nkulūmba.” Polelo ugwe kufimbilisigwa ukulapa pa kyēne, ukuti ugwe gwakibwēne ikyēne; nukusisimikisya ikyēne, ukuti ugwe gwākibwēne ikyēne.

288 Kangi polelo, linga ugwe gwākētīle, polelo ububībi bula bukukemeligwa pabwēlu, ukuti, “Ikyēne kyo kisobi.” Polelo kuyoba, “Kilundilo, ngimba umwe mukulonda ukwandula untimi gwinu?”

289 Kangi linga i kilūndīlo kikusala, “Nhobokela umwēne, kangi ndeke umwēne akindililēge itolo,” iyo yo njila ikyēne kikwimilāga. Muketile? Ikyo, ngimba ikyo kikaya kigolofu? Ngimba iyo yikaya njila iyakwendekesya ikipānga? Ikyo kyo iki i Libangeli lyāyobīle. Uswe tukaya nabo aba bishopu na baketela-pamwanya, ni fibugutila na fyosa bo ifyo, bikusāmisya *uyu* nkati nukuya na maka mingi fiyo. Akayapo nu mundu na apa ali na maka loli u Mbepo Mwikemo. Isyo syo kotalusya. Umwene

ikubomba isya kusāmisya. Kangi uswe tukwēga Umwēne ukuya bo bwingi bwa bāndu, kūko abāndu bikubūka.

²⁹⁰ Kangi Polelo linga ulubafu lumo lukulonda ukubomba *iki*, kangi ulubafu ulungi lukulonda ukubomba *kila*, kangi ulubafu lula lukuponjola, ulubafu uluponjologwe, ngimba abeene bikuboombaga fiki? Ukwiilungisya itolo mula na bosa ba abeene, bikuyoba, “Uswe twaali basobi, kokuti. Uswe tukubuukaga itolo nkyeene, ’nongwa yakuti Mbepo Mwikemo atendiike ulusalo lula.” Muketile? Uko ko katikati kotalusya.

²⁹¹ Ngati baDemokrati na baRepubliki, akabalilo kosa uswe tukwiima ukuya kidemokalase, ukuya baMerika. Linga baDemokrati biingile nkati, abaRepubliki babagiile ukugutaga itolo nkyeene na beene; abaRepapabliki bali nkati, abaDemokrati bikugutila nkyeene. Muketile? Ikyo kyo katikati itolo iki kikupela uswe ukuya kisu. Akabalilo kaako uswe tukubongotola ikyo, uswe tukubongotola i demokalase. Uko ko kotalusya. AbaDemokrati bikuyoba, “Une ndikuyaga pakuboomba nakimo; abaRepubliki baali nkati.” Polelo uswe tukugwa paasi. Une ndi gwa ku Kentucky: palikimo uswe tukwiima, kangi tutapukeene uswe tukugwa.

²⁹² Lilino, linga kalipo kalikosa akasobi nkipanga aka umwe mumenyemo siku, umundu yumo pamo umundu yumo pamo kalikosa, ugwe uli pa mbombo kangi kwisakwaamula pa nkyeene pa Kyala linga ugwe utikukupiyagila ikindu kila moosa; umwe, i kipanga. Lilino, kumbukilaga, ikyeene kikaya pa fibega fyaangu mma. Ikyeene kili pa fyinu. Kangi kalikosa akasobi nkipanga, Kyala isakubapelaga umwe ukwaamula panongwa ya kyeene. Uko ko kotalusya. Iyo yo njila iyo Umweene ikwendekeeya i kipanga Kyaake. Umo mo muumo ikyeene kili mwi Bangeli. Ulo lo lubaatiko lwa i Bangeli. Ubo bo bwima-pa-kyeene bwa kipanga kya pa buyo. Untimi yo ntu. Uko ko kotalusya. Ameni.

²⁹³ Lilino ukwiisa ku nsayigwa iyi, i Ndumi iyaiyolo apa. Umwe, lilino une ngulonda umwe ukumanya ikyo. Iki kikwegelelegwa pa tepi, kumbukilaga, i Ndumi iyi. Kangi inyegelelo sya tepi isya kipanga, imbaatiko ni ndagilo sya kipanaga, ikyeene kili pa lwegelelo lwa tepi. Ikyo kyo kufwana ni Bangeli. Uswe tutikwendesya ikyeene; akayapo nayumo mu ntu. Umma. Twesa, uswe tuli bafwanefwane itolo. Loli, uswe tuli nu ndongosi, uyo yo ntiimi, akabalilo kosa aka umweene ikuloongosigwa nu Mbepo Mwikemo. Kyabwanaloli. Umma ndaga.

²⁹⁴ Lilino, nkati muno, pisakuyangapo ikilundiko kya amalaalusyo miingi. Popapo akabalilo akangi aka abeene bikutwala kuno, kangi Nkundwe Neville ikubiika pa rediyo ukuti une nguyaga apa, ugwe siimba ililaalusyo lyaako, ugwe na une tubagiile ukumana ilyeene palikimo. Bule ugwe? Umma ndaga.

²⁹⁵ Une mmenye une mmanyiisye pa lwikasyo lwa bikemo. Une mmanyisye pa Bwakyala ubwapamwanya-ukukiinda bwa Yeso. Une mmanyiisye pa buponesigwe bwa bitiki, kang'i ukusunguligwa ngaani, ukumanyila ngani, kang'i fingi gya findu fila. Ifi, une mmenye, nkilundilo kyaangu balimo biingu abandagilo, iki kyo nupelelesye kili kanunu kyoosa. Loosa. Loli, lilino, ifindu, une ndi gwandagilo, nine, kang'i une ndi gwa kiKalvinisti. Une itolo ngwitika ili Bāngéli. Ikyo kyo kyoosa.

²⁹⁶ Lilino, linga gamo mwa gala, amalaalusyo. Kang'i une mmanyisye pa buketi, ifyakwipilika, na fyosa bo ifyo, kang'i ifindu fyosa ifyo umwe mwabagiile ukusitakwitikisania. Pōpápo kimo mwa kilo ifi, lumo, unko uswe tukitēndéke iki . . .

Ngimba umwe muli mukubopela fiyo ukugomokela kuno? [Nkundwe Neville ikuyoba, "Umma."—Nsimbi.]

Unko uswe tukitēndéke ikyēne pa Kitatu nkilo, ikilo kya Kitatu iki, polelo une—une ngwinogona une—une mbagile ukuya nakyo ikyo kokuti. Twāla ililālúsyo lyāko nkati Kitatu nkilo, lambalika ilyēne pamwanya apa pa kigemo, kang'i ililālúsyo ukufwana ni Bāngéli, umma ndaga, isya iki une nāmanyisyá ngapo lilino. Kang'i Kitatu nkilo. Kang'i polelo pa Ndungu ugu gukukōnga, polelo, une ngwinogona une—une ngifimbilisígwa ukuya mu Chicago, aligwesa. Kang'i une ngubūka ukufuma kula ukubūka mu Michigan. U Ntwa ikwitikisya, une nguyaga apa pa Kitatu nkilo, ukugela ukwāmúla ililālúsyo nubununu ubukīnde ubu une mbagile. Kang'i lilino u Ntwa ayege gwākisa.

Lilino unko uswe twinamisye imitu gyitu, itolo pakabalilo.

²⁹⁷ Lilino, nsayigwa Ntwa, ubu bo bukabi Bwāko ubukulumba. Ikyēne kyo kipānga Kyāko. Ikyēne yo Ugwe, Ntwa, uyu ikusāmisya, kang'i uswe tukulōnda ukwēnda mūmo Mbepo gwa Kyāla ikutwēndésya uswe. Kang'i uswe tukusuma lilino ukuti Ugwe kutasayaga uswe. Kang'i bo uswe tukwāndisya i Ndumi iyi, kang'i tukufika pāsi mu findu ifisolofu ifi, uswe tukusuma ukuti u Mbepo Mwikemo ikusetulaga ifyēne kwa uswe itolo mumo uswe tuli nukufūmbwa. Kabuno uswe tukusuma ikyene mu Ngamu Yake. Ameni.

²⁹⁸ Lilino, o, une . . . Ili i Būku lya Bahiburi, une nguligela ukuya limo lya Mabūku amakulumba.

²⁹⁹ Pitasipo panandi, ikyēne kibagile ukuya ukuti une—une ndinakyo . . . ngubūka kubukilania-nyanja, iki ikyo, linga Kyāla ikwitikisya, une ngubōmba lululu ulu. Une ngufimbilisígwa ukubūka ku Africa ukufwāna ni mboniboni. Une ngwinogona une ndisakukabamo siku fiyo mu ngomano syāngu mpaka une ngubūka ku Africa nukufwānikisya imboniboni yila. Lilino, polelo, ikyo kikuyaga lumo akabalilo kamo nkabalilo ka bulenge aka kakwisa.

³⁰⁰ Lōli pakati pa kabalilo kala, une ngulōnda ukwēga u būku yumoywēne ukongelelapo ukufuma mwa Būku gwa Bahiburi,

ikyo kyo, unto gwa 11 gwa Bahiburi, nukusyāla kifuki u ndungu gumogwēne nkati muntu gwa 11 gula, nukwēga kilikyosa kimo mwa fyākubagilila pamo utuyilo tula, nukutwāla panja ifyakubagilila fyābo. Muketile? “Nu lwītiko, Noa,” polelo ukwēga u būmi bwa Noa. “Nu lwītiko, Abraha,” polelo ukwēga u būmi bwa Abraham. “Nu lwītiko, Abelo,” polelo ukwēga u būmi bwa Abelo. Muketile? Kangi ukutwala ikyo pasi. Ngimba umwe mubagile ukulōnda ikyo? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] O, ikyo kikuyaga, uswe tukufimbilisigwa ukwega i Libangeli polelo. Kangi polelo uswe tukugelaga ikyo, lumo, pamo nkati, tutigi, u ndungu pamo amasiku kalongo aga ngomano, itolo ulukomano lumolwēne itolo ukufuma pa lūngi, ngati mu luyigo, akabali kamo ukusyūngutifa ukukīnda mbutūsyō bwa Krisimasi, pamo ikindukimo bo ikyo, u Ntwa ikwiganaga.

³⁰¹ Lilino, muntu gwa 7 gwa Buku gwa Bahiburi, uswe twaalyagene nu Mundu unkulumba uyu. Ywani abagile ukumbula une iki i Ngamu Yaake yaali? [Ikilundilo kikuyoba, “Melekisedeki.”—Nsimbi.] Melekesedeki. Lilino, Ngimba Melekisedeki aali ywani? Umweene aali yo mputi gwa Kyala Gwapamwanya Ukukinda. Umweene aali Mwalafyale gwa Salem, iki kyo Kitangalala kya Yerusalemu. Umweene akaali na gwiise, pamo Umweene akaali nu nna. Umweene akaali na kabalilo kaako Umweene apaapigwemo siku, pamo Umweene atisakuyamo siku na kabalilo aka Umweene isakufwa. Lilino, uswe tukusyaagania ukuti ikyo kibagiile ukuya Kyasyepwa.

³⁰² Uswe twasyāgenie ukuti ilisyu *bwilanabwila* kokuti “ifwaasi ya kabalilo.” Ngimba umwe mukukumbukila ikyo? Ifwaasi ya kabalilo, ikyeene kyo *bwilanabwila* kangi *bwilanabwila*. Kangi *bwilanabwila* yo aketeligwe ubuketi, utubalilo twiingi, mwi Bangeli ukuya “i—i fwaasi ya kabalilo.”

³⁰³ Loli, Syepwa, kangi lulipo uluko lumolweene ulya Bumi Bwasyepwa, uswe tukyaagile. Ngimba ikyo ko kutalusya? Kyala ali nu Bumi Bwasyepwa bula, mweene. Ngimba uko ko kutalusya? Uluko lumolweene itolo ulwa Bumi Bwasyepwa. Likayako ilisyu nalimo ilya “Ukufundigwa kwasyepwa.” Nongwa yakuti, linga ugwe kufundigwaga kwa Syepwa, ugwe uli nabo u Bumi Bwasyepwa ukufundigwa Kwasyepwa. Ugwe kufimbilisigwa ukuya na bo u Bwasyep-... Kangi linga ugwe uli nabo u Būmi Bwasyēpwa, ugwe ukabagila ukufundigwa, muketile, linga ugwe uli nabo u Bwasyepwa. “Umwene uyu ikupilika a Masyu Gaangu, kangi ikwitika Umweene uyu aandumile Une, ali nu Bumi ubusitakumalika.” Ngimba uko ko kutalusya? Ubumi bwa Bwasyepwa, panongwa yakuti ugwe kwitika. Ena, linga ugwe uli nu Bumi Bwasyepwa, ugwe ukabagila ukufundigwa, panongwa yakuti ugwe uli Ubumi bwa *Bwasyepwa*. Popāpo, polelo, linga ugwe ubagiile ukukubilwa mu

gahena bwilanabwila kangi bwilanabwila, ugwe kufimbilisigwa ukuya nu Bumi Bwasypwa.

³⁰⁴ Loli, lilino, une naloli ngwitika ukuti i Bangeli likumanyisya isya gehena ugwakupya ugwanaloliloli. Ili Bangeli likumanyisya ikyo, ukuti imbiibi nu bubibi bwisakufuundigwa, bwilanabwila kangi bwilanabwila. Ikyo kikaya Syepwa lilino. Ikyo kyo lumo ifyinja mabiliyoni kalongo. Ikyeene kibagiile ukuya ifyinja mabiliyoni mia yumo, loli utubalilo tumo ikyeene kibagiile ukuya nubumalikisyo. Kabuno, kilikyosa iki kyaali nu bwaandilo, kili nubumalikisyo. Ifyene fyo findu fila ifi fikaya nu bwaandilo, ikyeene kikaya nubumalikisyo.

³⁰⁵ Umwe mukukumbukila ulumanyisyo lula lilino? Balinga baagomokile kunyuma nukusyaagania ukuti kilikyosa iki kyaali nu bwandilo kyaali kiniongasisigwe, muketile, ubuniongafu bwa ikyanaloliloli. Kangi, kubumalikisyo, ikyeene kisakusyungutilaga kulakula ukugomokela kwa Syepwa. Kangi polelo u gehena yoosa, kangi ulukumbusyo luliloosa lya ifyo, bisakufuundigwaga kwa Syepwa. Kilikyosa iki kikwanda, kikumalika.

³⁰⁶ Kangi u Melekisedeki uyu akaali yo Yeso mma, kabuno Umweene aali Kyala. Kangi iki kyalimpelile Yeso na Kyaala ukukindana, ukuti, Yeso aali yo Kitembe iki Kyala itugasya ngamo. Muketile? Lilino, Melekisedeki. Yeso ali nabo bosa tata na mama. Kangi u Mundu uyu akalimo siku na tata pamo mama. Yeso aali nabo bwandilo bwa bumi kangi Umweene aali nubumalikisyo bwa Bumi. U Nyambala uyu akaali na tata, mama mma, kisita bwaandilo bwa masiku pamo ubumalikisyo bwa buumi. Loli, Umweene aali Mundu yulayula umfwaane. Umweene aali, Melekisedeki na Yeso aali Yumo; loli Yeso aali go mbili gwapakisu, gupaapigwe nukupeligwa ukufuma mbutulwanongwa. Umbili gwa Kyala Gweene, u mwanundumwana Gwaake Mweene, apaapigwe nukubuumbigwa ukufuma ku butulwanongwa, ukweega ubutite bwa bufwe, ukuhomba ubutabulo, kangi ukwaambilila abanabalumiana na banabalindwana ku Mweene. Umwe mukukupilikisya ikyeene? Iyo yo nongwa ukuti Umweene aali—Umweene aali nu bwaandilo, Umweene aali nu bumalikisyo.

³⁰⁷ Loli umbili umpelelesye ugu, mu lukumbusyo, ukuya—ukuya kikole kya busyuke bwitu, Kyaala akaabagiile ukwitikisya umbili umpelelesye gula ukuketa ububole, panongwa yakuti Umweene apelile ugweene Mweene. Kangi aatweele ugweene panja, kangi ukugusyusya ugweene, nukugutugasya ugweene ku kiboko Kyaake ikitalusye.

³⁰⁸ Kangi, umwisyugu, u Mbepo Mwikemo uyu asusisye umbili gula ali muno mu Kipanga. Yisayigwege i Ngamu ya Ntwa! Kangi ikunāngisya ifika filafila na maka. Kangi ilisiku limo Mbepo Mwikemo uyu, uyu ali mu Kipanga, isakukoloma

kangi isakunyamula mmwanya, kangi isakwiyāmbilīla mwēne nkati mu bubūmbe bwa mbili ubu ubu bwitūgesye ku kiboko ikitalusye ikya Bukulumba bwa Kyāla, ukutēndēka isayanio kwa uswe twebonangi. Kangi ukwisila Mula uswe tukyūngīgwe nubupelesye ukufuma ku butulwanongwa. Komma ukuti uswe tutikōnānga; lōli tukyūngīgwe ukfuma ku butulwanongwa, mu Kuyapo kwa Kyāla. Nongwa yakuti, lilipo i Likemo ilisululalilopa līmīle pakati pa une na Kyāla, pakati pa ugwe na Kyāla. Iyo yo nongwa Umwēne āyobīle, “U mūndu uyu apāpīgwe mwa Kyāla, atikusulwa ubutulwanongwa, umwēne akabagila ukutulwa inongwa.” Kabuno, linga ugwe upāpīgwe kabubili, u Mbepo Mwikemo yulayula uyu ālitūgēsye mu Mbili gula ikwitugasya mwa ugwe. Kangi Ikyēne kikabagīle ukutulwa inongwa; i likemo lilāmbalēle pankyeni pa Umwēne. Polelo linga ugwe nubwugane kubōmba ikyēne, kikunāngisya ukuti ikyēne kyo kikabagilamo kuli ugwe ukuya nkati mu Mbili gula. Amenī. Iyo yo Nongwainunu. Apo Ikyēne kili.

309 Polelo, umwe muketile, Ikyēne kitikulwāna na lililyōsa Iya Masimbo. Ikyēne kikipinya a Masimbo palikimo. Muketile? “Ikyēne kikuyaga kisitakubagila ku bēne aba akabalilo kamo bāmulikīgwemo.” Apo po pāpo uswe twisakufikaga ku lilālūsyō Iyāngu. Kabuno, itolo ukugāga agene, umo mo uswe tukulondela.

310 Lilino kētēsya. “Ikyēne kyo kisitakubagila ku bēne bābo akabalilo kamo bāmulikīgwe, ukugwila pānja ukwiyandusya bēne kubupya kangu ku bupindiko, ukukēta ukuti abēne bikukomelela u Mwanundumiana gwa Kyāla kabilikosa, numkupela Umwene...kangi ukuntwala Umwene ku soni syapapwelu.” Abene bakābagīle ukubōmba ikyene.

311 Polelo ugwe kubuka kula ku Bahiburi 10, apa Ilyene likuyoba, “Kabuno linga uswe tukulwa inongwa nubwīgāne ukufuma pāpo uswe twālyāmbilīle ubumanyi bwa Bwānalōli.” Kangi ngimba ubutulwanongwa bo fiki? Ukusitakwītīka.

312 Linga ugwe matingomatupu kukēta Mbepo Mwikemo ikubōMba ifindu ifi Umwēne ābōmbīle papapa apa ulubūnju ulu, kangi ukuketa ukuti Kristi asyukile ukufuma ku bafwe, kangi Umwene yo gwabumi mu Kipānga Kyāke kangi nkati mbandu Bāke, kangi ugwe nubwigane kupīka Ikyēne, ikyēko kyo kwakusitabōmbigwa kwa ugwe ukwisamo kangi siku kwa Kyāla, ’nongwa yakuti ugwe uhēlwīle u Mbepo Mwikemo.

313 Yeso ayobile ifindu filafila, akabalilo kako Umwene ābōmbāga ifika fila.

314 Abene balinkuti, “Fiki, Umwene yo Belezababu. Umwene yo njobi-gwa-bulagusi. Umwene yo mōhēsi.”

315 Yeso alinkusyumbutuka ukusyungutila, kangi alinkuti, “Une ngubaswaga umwe panongwa ya ikyo. Loli akabalilo kako u Mbepo Mwikemo ikwisa kangi ikubomba ikyene, ukuyoba

ilisyu limolyēne ukulwana ni Ikyene kutisa kuhobokeligwamo siku kwa umwe nkisu iki pamo nkisu iki kikwisa.” Panongwa yakuti umwe munkolile Mbepo gwa Kyala uyu aali mu Mwene, “i mbepo nyali.”

³¹⁶ Polelo, linga ugwe kutulwainongwa nubwīgane, linga uswe tukutulwainongwa, ukusitakwitika nubwīgāne. Komma ukufuma pāpo uswe tukwāmbilīla u Bwānalōli, tupāpīgwe akabubili; uswe tukāgīle ukutulwainongwa kokuti. Untulwanongwa akabagile ukutulwa insitakuswe- . . . U Nkristi akabagila ukutulwa inongwa insitakuhomokeligwa. Umwēne akabagīla ukubōmba ikyēne. Abēne bo basitakyāla aba bikubōmba ikyo. Abēne bo bipela-bitiki, komma abītiki.

³¹⁷ Bala aba rābi ba kiYuda, o, abēne binogonāga ukuti abēne bāli bagoloke, kangī abēne bāli na ba D.D. na ba Ph.D. bala. Abēne binogonaga abēne bākisonelīle ikyēne mōsa, mu nyāmbi, lōli abēne bāli bo babibi ukukīndabosa ba batulwanongwa. O, abēne babagīle. . . Ugwe ukābagīle ukubīka ikiboko pa—pa būmi bwābo. Abēne bāli bifyūsi, bālwiho, kangī itolo, injila yila. Lōli abēne bāli basitalwītiko.

³¹⁸ Kangī ugwe ega ilisyu butulwanongwa nukusyāgania iki ilyēne likusanusya. I lisyu *butulwanongwa* kokuti “ukusitalwītiko.” Filipino itolo ifibugutila fibili, ikyo kyo, u mwītiki pamo unsitakwītika. Ikyo kyo, u mūndu ungolosīgwa pamo u ntulwanōngwa. Ikyo kyo kyosa. Linga ugwe uli nsitakwītika, ugwe uli ntulanōngwa; kali ugwe uli mnunu bulebule, kali kubūka kalinga ku kipānga, pamo pōpe na linga ugwe uli ndūmbilīli. Ugwe pōpe ukāli yūgwe nsitakwītika.

³¹⁹ Aba Farisai bala bāli balūmbilīli, kangī abēne bāli basitakwitika, kangī bali mu gehena umwīsyūgu panongwa ya kila. Itolo ukuya bīputiputi mūmo abēne bābagīle ukuya, kangī bālwiṗūto, lōli abēne bakālimmwītike Umwēne. Kangī abene balinkunkolela Umwene “u mōhesi,” kangī nukulwāna ni Lisyu Lyāke. Kangī bāmo mwa bēne balinkuyoba, “Linga ugwe ubagīle ukuya, lilino suluka ukufuma pa kipīngīka. Boma i kīka. Unko uswe tukukēte ugwe kubōmba ikyēne.” Yumo alinkuntika Umwēne pa ntu, ni ngili, nukuyoba, “Solola nukutubūla uswe ywāni akutikile ugwe, ugwe gwe nsololi, kangī uswe twisakukwītikaga ugwe.” Muketile, abasitakwītika! Abēne bikwipela-kwitika ukuti abēne bāli bitiki, lōli abēne bāli basitakwītika, abasitakumela-kangī, abipāgule, palema nalinga abēne bāli bikemo kangī bīputipūti.

³²⁰ Lōli, ikyo kyo kīndu kilakila kikwīma umwīsyūgu. Abanyāmbala na bakīkūlu babagīle ukubūka ku kipānga nukuya basulumania pa kisyo, nu—nu kuya bīputipūti mūmo abēne babagīle ukuya, nukusyobamo siku, nukwibamo mma, nukugela ukwītūgāsya ubwīputiputu bwābo nubununu na mūmo abēne babagīle ukubōmbēla. Lōli, kisita abēne ukuya

bītiki, abēne kokuti bayōngile. Popāpo bukayapo nu bung'wale nabumo ubwa bandagilo mu li Bāngéli. Iki Calvinist kyo... Iipyaña lyo iki Kyāla ābōmbīle kuli ugwe, kangi imbombo syo iki ugwe kumbombela Kyāla. Ikyēne kyo lōsa kipāguligwe.

321 Linga ugwe kuleka ukusyōba, ukuleka ukukwēsa, kuleka ukuhīya, kuleka ukulogwa ubulogwe, kuleka fyosa, ubōmbīle kilikyosa, ukyūngīle ingomelesyo, kangi ubūkīle ku kipanga, gōsīgwe Pandungu guligosa, ulīle ungonelo, usukīle amalundi ga bikēmo, ubōmbīle kilikyōsa, ubūmbulwīsyē ababine, kangi ubōmbīle fyōsa ifindu ifingi ifi, pene pāpo ugwe upāpīgwe ukufuma mwa Mbepo gwa Kyāla, usalīgwe, ugwe uyōngīle. “Komma umwēne uyu īganīle pamo umwēne uyu ikubōpa, lōli Kyāla yo uyu ikunāngīsiya ikisa.”

322 Esau āgelīle ikinunu kyāke ikyākukīnda ukuya Nkristi, kangi alinkutolīgwa ukubōmba ikyēne. Ili Bāngéli lyāyobīle umwēne ākūtīle nububabe, ukulōndesya ubuyo ubwakupīndukilāpo, kangi alinkutolīgwa ukubwāga ubwēne. Bo umwēne ākālī nukupāpīgwa, Kyāla ālīntagīle umwēne, 'nongwa yakuti Umwēne āmenye umwēne āli gwasoni umbolano mu ndumbula yāke. Kyāla ukwīsila mu kumanyila-ngāni āménye ikyēne. Umwēne alinkuyoba, “Une nunganile Yākóbo, kangi une numbēngīle Esau.” Kangi Esau ābonekāga ngati mundu gwaluyīndiko. Umwēne asyālāga pa kāya, ukumpakīsiya ugwīse unkāngāle umfwamaso, ukulīsiya ing'ombe, na filīsyōsa, āli ndumiana nnu.

323 Kangi Yākóbo āli yo ndumiana gwa māma, unnini ugwaiyolo ugwakīkīkūlu umpanga-tupango. Ikyo kyo iki umwēne āli. Ugwe kufīmīlīsīgwa ukukyītīkīsiya ikyēne. Ili Bāngēle likwītīkīsiya, likutwāla ikyēne. Ukubopa ukusyūngutīla, ukubōmba kilikyōsa. Kangi—kangi māma, ukusyūngutīla mōsa na māma. Lōli, pōpe, Yākóbo, na fyosa ifya mwānya na fyāpāsi, kangi ni njila syabukīkūlu, umwēne akālī āli nu luyīndiko ku bwabuke bwa kupāpīgwa bula. Ikyo kyo kypamwanya fiyo.

324 Esau āli kabili-kōsa nnyāmbala gwakuyīndīkīgwa ukukīnda Yākóbo. Linga uswe twafīmīlīsīgwe ukundonga umwēne umwīsyūgu, ukuya mbakasya ya kipānga kyītu, ugwe gwabagīle ukummwēga Esau, kaelifu kwa yumoywene, linga ugwe ukālīmēnye umwēne. Loli Kyāla ālyégīle Yākóbo.

325 Ngimba ugwe kubōmbāga nagwe fiki Mwikemo Pauli, linga umwene ālondāga ukuya gwambombo? Unnini, ugwaiyolo unniongafu-mbulo unJuda, kangi undomo gwāke gwītūgēsye ndubafu, ikubūka mula nubugāsi, na mūmo umwēne ayaga pakulāsulania mōsa i Kipānga, umwēne ikubōmbāga filīfyōsa. Ugwe gwabagīle ukwīnogōna umwēne atulilwe ubutulwanongwa ubusitakuhobokelīgwa, loli Kyāla alinkuti, “Umwēne yo gwambombo Gwāngu.”

326 Kyāla ikwēga abanyāmbála nukubapela abēne bakīndāne, komma abanyāmbála ukummwēga Kyāla nukuya bakīndāne. Kyāla ikwēga unnyāmbála nukumpela umwēne ukuya nkīndāne. Ikyēne kikaya iki ugwe kubōmba, iki ugwe gwīganile, iki ugwe kwīnogōna. Ikyene kyo iki Kyāla ikubomba. Mwaketa lelo umwe. Polelo ako ko kapango.

327 Lilino, uyu unkulumba Melekisedeki, ko kapango kaki pa Mwēne apa! Uswe tukulōnda ukubala panini ukukindililāpo, itolo mu luko lwa. . . uswe twāfimbilisigwe ukubopa ukukīnda mu lyēne nu bwēngo fiyo. Uswe tukuyaga pakwanda kunyuma kuno pa kayapo kamo aka Lisimbo, kangī uswe tukuyaga pakwanda kifuki ilinandi lya 15.

Kangī ikyēne kyo tāsi. . . kyabuketi ukukindapo: ukuti pala. . . panongwa ya ikyo mbufwanikisyo bwa Melekisedeki pala pakutupukapo u mpūti uyungi.

328 Lilino, Melekisedeki āli Mputi. Bule Umwēne? Apa po kilipo iki Umwēne āli. Uswe tukusyāgania ukuti Kyāla, mbwandilo, yāliko i nyībūko ingulumba iya Mbepo. Ngimba isyo syabwanaloli? Umwēne akāli nabo ubuyo bwakupāpiligwa. Umwēne akāli nu buyo bwakufwīla. Umwēne akāli nago amasiku ga bwāndilo. Umwēne akāli nafyo ifyīnja ifyabumalikusyo. Umwēne āli itolo Gwasyēpwa mūmo u Syēpwa yo Gwasyēpwa. Umwēne akāpāpīgwmō siki. Umwēne akāfwilēmo siku.

329 Kangī nkati mula, uswe tukusyāgania, Umwēne āli nu luko luhano-na-lubili ulwa Mbepo. Ngimba uko kotalusya? Ili Bāngeli lyāyobīle, mu Busetuli, ukuti, “I Mbepo ihano-na-ibili pankyēni pa Kikota kya Kyāla.” Ngimba uko kotalusya? Ihano na ibili, uluko lwīngi, i Mbepo ihano na ibili. Uswe tukusyāgānia, silipo ilangi ihano na ibili. Silipo ihano na ibili ingulilo sya kipānga pala. O, ikyēne kikubopa. Ihano na ibili ku kumalisya, kangī Kyāla amalisigwe. Kangī i Mbepo ihano na ibili, kangī i Mbepo sila syāli mbelelesye. Iyakwānda yāli lāngi ya bukesefu; lugano ulupelelesye, lutabulo. Kangī mūmo, linge uswe twāli na kabalilo, ukupa ilāngi sila nukunāngisya ukuti yiliyōsa iya lāngi sila sikwīmilīla ubupelelesye bwa Kyāla. Amenī. Ilāngi sila, syalipo ilāngi sihano na ibili isyankipeligwa. Ilāngi sila sikwīmilīla ubupelelesye bwa Kyāla. Kangī i. . . Ilāngi sila sikwīmilīla unyigano sya Kyāla, akāmūlilo ka Kyāla. Ilāngi sihano na sibili sila, isyēne sīmililāga ingulilo ihano na ibili sya kipānga, indondwa ihano na ibili, abāndūmi bahano na babili. Ukukīnda mōsa mu Lisimbo, ababōmbi bahano na mabili, abatumīgwa bahano na babili, indumi ihano na ibili, fyosa mu buhano na bubili. Amasiku mahano na mabili. Amasiku mahano na limo kangī ilya kihano na mabili lyo sabata; bupelelesye, ukumālīsyā. O, ikyēne kyo kimogi, linga uswe itolo twāli na kabalilo ukukūmba mu kyēne nukutwāla ikyēne panja, ilāngi sila!

330 Ega ilāngi ya bukesefu. Uswe tukwēga ilāngi yākwānda, yo bukesefu. Ngimba u bukesefu bo fiki? Bukesefu kyo kimanyilo kya bubibi. Bukesefu kyo kimanyilo kya butabulo. Kangi umwe kēta ku bukesefu ukwisila mbukesefu, ngima yo langi nki yo iyēne? Ikyēlu. Ikyo kyo kitalusye. Popāpo akabalilo kāko i Lilopa ilikesefu lyālyōnīke, ukukupilila ubutulwanongwa ubukesefu, Kyāla, ikukētēla ukwisila mu Lilopa ilikesefu, ikukēta ku butulwanongwa ubukesefu, ubwēne bukwisa ukuya bwēlu. Umwītiki akabagila ukutulwa inongwa. Naloliloli umma. I Mbeyu ya Kyāla, isayo sya Kyāla, sikusyāla pa mwēne. Kyāla akabagila ukukēta nakamo loli i Lilopa lya Mwanundumiana Gwāke Mwēne. Kali kyo fiki mu Kipānga Kyāke, iki ikyēne kili, Kyāla atikububōna ubwēne, panongwa yakuti Yeso ikutēndēka ukupepeka kingikingi, u Mputi Unkulumba. Ni njila nayimo kuli umwēne ukutulwa inongwa, akabalilo kāko i Likemo bo ili lilāmbalalīle umwēne pala, bo ulo. Naloliloli umma.

331 Kangi lilino linga ugwe kuyoba, “Mulimosa, ikyo kikūmba une ulusako ulununu. . .” Polelo ikyo kikubonesya ukuti ugwe ukaya kanunu.

332 Ugwe kwīsa kupālisya Ikyo. Ugwe kwīsa kukigana Ikyēne, linga ugwe gwe Nkristi gwanaloliloli, ku buyo bwakuti ubutulwanongwa bukukulūmbusyaga ugwe mpaka ugwe ukabagila ukubōmba ubwēne. “Kabuno i Mbeyu ya Kyāla yikusyāla mu mwēne, kangi umwēne akabagila ukutulwa inongwa.” Ili Bāngéli lyāyobile, “Akabalilo kamokene asūkigwe ni Lilopa lya Yeso, akaya ni kinyonywo kya butulwanongwa kangi mma.” Linga ugwe ulinakyo ikinyonywo, i ndumbula yako yikaya kanunu na Kyala.

333 Lilino, ugwe kwīsa kubōmbāga ubusóbi, lōli ugwe utikubōmba ikyēne nubwīgāne. Muketile? Ugwe gwe—ugwe gwe upīngigwe pakipīngo, kangi kalikōsa aka ugwe upīngigwémo, pamo ukubōmba ikindukimo iki ugwe ukālīganīle ukubōmba, ikyēne kikaya butulwanongwa tāsi mma, ugwe kwisakupīndúka i miniti yīyo ugwe kukēta ukuti ikyēne kyo kisóbi. Ugwe kwisakusyūmbutuka nakalinga itolo nukuyoba, “Une ngāsanusyāga mma. . . ngakibwēne ikyo.” Ugwe kwisakuyoba ikyo, ukukīnda mbūmi bōsa. U mūndu atikulōnda ikuya, iyo yo nongwa uswe tukuya batoyofu fiyo kangi fiyo mu ngīsi, pāsi apa pa kīsu, ukuti bulipo ubuhōmbe bwa Lilopa kuli uswe, akabalilo kōsa, ukūmilīsyā uswe ukukupililīgwa. Nongwa yakuti, ubusóbi bwākwa'nda uswe tukwāgāna. . .

334 Lilino, apo po alipo ugwandagilo gwīnu. “O, ugwe umenye fiki? Unkikūlu yula āli nkemesigwe. Lōli, saya Kyāla, umwēne ābōmbīle ubusóbi. Une mmenye umwēne āgomokīle kunyuma.” Ubo busóbi. Umwēne akagomokela kunyuma. Umwēne āsobīle. Linga umwēne ābōmbīle ikyēne nubwīgāne, polelo umwēne akaya kanunu, ukwanda itolo.

335 Linga umwēne akāliganīle ukubōmba ikyēne, kangī umwēne ikwēnda pankyēni pa Kipānga ikikémo kya Kyāla nukulāta ikyēne, nukuyoba, “Une ndi nsōbi, kangī umwe nswaga une,” umwe mukufimbilisígwa ukubōmba ikyēne. Ugwe utikubōmba ukubōmba ikyēne mu ndumbula yāko, polelo ugwe kufimbilisígwa ukuti gwābūkīle ku kigemo gwimwēne. Kyabwanalōli. Apo po bulipo ubwīkemo bwanaloli nkipānga. Apo po bulipo ubwīkemo bwanalolilo, ubwīkemo komma ubwa umwe, lōli ubwa Kristi.

336 Une ngaya nu bwīkemo nabumo ubwaktwāla kwa Mwēne. Lōli une ngusūbīla mu Bwāke, o, ilipyāna Lyāke, kangī une ndinalyo ilyēne mu ndumbula yāngu. Une ngaponjolela ubwēne, nakimo iki une nābagīle ukubōmba ukulōngela ikyēne, lōli ukwisila mu ipyāna Umwēne ālingōlīle une nukundwāla une ukuti nīse. Kangī une nakētīle ku Mwēne, kangī Umwēne ālyēgīle ikinyonywo ukufuma kwa une. Une ngusōba maelifu ga busōbi mmwesi guligosa, nkyinja kilikyōsa. Naloliloli, une ngubōmba. Lōli akabalilo kāo une ngukēta une nsobile, une nguyoba, “Kyāla, une ngāliganile ukubōmba ikyēne, Ugwe umenye indumbula yāngu. Une ngāliganile ukubōmba kila. Une napingikilígwe mu kila. Une ngāliganīle ukubōmba ikyo. Ugwe nswaga une, gwe Ntwa.”

337 Linga une mbōmbīle ubusōbi kwa nkundwe gwāngu, une nguyoba, “Nkundwe, nswaga une. Une ngāliganile ukubōmba ikyo. Naloliloli, Kyala amenye indumbula yangu.”

338 O, mwaketa lelo umwe. Apo lilipo ilikemo lya Lilopa. Apo galipo a maka ga Nongwainunu, i Kipānga kila ikikémo kikwēndéla nkyēni. Komma panongwa ya kindukimo ugwe ubōmbīle; ikyēne kyo kindukimo ugwe ukāli nakyo nakimo ikyakubōmbapo. Apo kulipo u Kuhōmba.

339 Lilino, uyu Melekisedeki, akabalilo kāko Umwēne ālisile pala.

340 Une ngulonda ukubabūla umwe ikindu ikīngi. Ngimba umwe mwegilémo siku a—a kapatu ka ndalasi ilyanguto-itatu? Ugwe kwēga akapatu ka ndalasi aka kali ni nguto itatu, nukukalāmbalīka akēne ukuti ilisuba likatīke akēne, akēne kisakutwāla ilāngi ihano na ibili imbelelesye. Akapatu ka ndalasi ka nguto-itatu kisakutwāla ikipingafula. Isyo syo katikati kotalusya. Lilino, linga uswe twali na kabalilo, uswe tubagile ukubuka nkati pa ikyo. Fitatu fikutwāla ubupelelesye: Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo; ukwitikisígwa, ukukemesígwe nu lōsyo lwa Mbepo Mwikemo. Mwaketa lelo umwe. Ubupelelesye bukwīsa mu fitatu. Kyāla, pamwanya pa mūndu; Kyāla, mwa Mūndu ākōlēlígwe Yeso; Kyāla nkati nKipānga. Polelo, u bupelelesye.

341 U mūndu ātulilw'inongwa, akabalilo kōsa Kyāla āli pamwanya *apa* mu Mbānda ya Moto. Kyāla...Umundu

ātulilw'inongwa, ndigi, pankyeni pa Kyala, akabalilo kosa Kyāla āli mu Mbanda ya Moto, panongwa yakuti umwēne akāli āli kipeligwa ikifitano, ililopa lya finyamāna lilāmbaléle pankyēni pa Mwēne.

³⁴² Polelo u Kang'osi gwa Kyāla alinkwisa, ilikato lyānaloliloli lya Kyāla; Kyāla yulayula, mbubōmbelambombo ubūngi. Kangi polelo Kyala uyu nkati. . . āli mwa Kristi, āli yo Kyala yulayula āli mu Mbanda ya Moto. Kangi u Kyala yulayula āpeligwe ukuya mbili kangi nukwitugasya pakati pitu. Kangi polelo umūndu alinkumūgila Umwēne, icyēne kyākāli kili nikyakwāmulāpo pa kyēne. Likālipo i Lilopa lyōnike tāsi mma. Uko ko kotalusya. Yeso alinkuti, “Une ngukuswaga ugwē.”

³⁴³ Lōli lēlo yula Yuyo yulayula uyu āli mbili, alinkuya mu Mbānda ya Moto kangi. “Une ngufuma kwa Kyāla. Une ngugomokela kwa Kyāla.” Apa uswe tukwaga Pauli ikwāgāna nu Mwēne, pa nsebwe ugwa ku Damaska, yilayila i Mbānda ya Moto. Uswe tukummwāga Peteri ikwāgāna nu Mwēne mu bāminyololo, yilayila i Mbānda ya Moto yila. Naloliloli. Kangi uswe tukuketa Umwene umwisyugu, pakati pa uswe, yilayila i Mbanda ya Moto.

³⁴⁴ Lōli u bupelesye bwīsile ku buyo, ukuti u Mūndu gwapakati. . . Lilino, linga apa pakuboneka ukuyapo unJuda apa, pamo umunduyumo uyu ikupilikisya u Lwītikāno Ulukūlu. Sisimikisya icyēne, unko une mbanāngisye umwe. Une ngaya nalo u Lwītikāno Ulukūlu na une, papapa lilino. Ulu lo—lo Lwītikāno Ulupya. Lōli mukukemesya kwa nkati gwakubonesya ugu gwāli mu sahani ya kosha, mu likemo lwa kiJuda ku busuke bwa fitēmbē; ndālúsyā unJuda aligwēsa; pa fipatu fitatu fya nkati, ikipatu kya pakati kyabongotoligwe. Kila kyāli Kristi. Ikipatu kya pakati kyabongotoligwe; Kristi, u-gwapakati. Kyābonesyāga ukuti apēne pāfīmibilisigwāga ukuyapo ukubongotoka, pabuyo bumo, kubutabulo. Kangi ikipatu kila kyālyēgigwe ukuya butabulo, pa nkati gwa kosha.

³⁴⁵ Kangi apa Umwēne alipo. Kangi ikilo iki, akabalilo kāko uswe tukulya ubulilanisi, uswe tukubōngotola unkatu gwa kosha, panongwa yakuti ugwēne go mbili gwa Kristi. Kangi Umwēne ābongotoligwe ku Kalvari, ukuya Luhombo panongwa ya mbibi syītu, ukuti ukwīsila mu bwīkēmo Bwāke uswe tubagile ukuya bwīkēmo Bwāke. Panongwa yakuti, Umwēne alinkuya butulwanongwa bwītu, ukuti uswe tubagile ukuya bwīkēmo Bwāke. Nkundwe, ilyo lyo lipyāna kubumalikisyo. Lōsa. Yikayapo i njila nayimo, injila yiliyōsa iyīngi ugwē gwābagile ukwitikisya.

³⁴⁶ Lilino, u Melekisedeki uyu, u Mūndu unkulumba uyu yūyu alyāganigwe pa nsebwe, umwēne alinkuhōmba, Abraham āhōmbile ifyakalongo ku Mwēne. Yo nkulumba bulebule u Mūndu Umwēne ābagile ukuya! Lilino kētésya, nakalinga.

*Yūyo ābūmbígwe, komma ukufuma ku lulagílo...
ingomelesyo sya mbili,...*

347 Lilino mukétile u lulagílo lwa bāndagílo? Ululāgíla lwāyobile, “Ugwa ulingisakugoga mma. Ugwe ulingisakulogwa ubulogwe mma. Ugwe ulingisakwibaga mma.”

348 Yeso alinkusyūmbutuka ukugomokela ukusyungutíla, alinkuti, “Ikyēne kyāyobígwe na bēne aba tubabalilo twaiyolo, ‘Ugwe ulingisa kugoga,’ lōli Une nguyoba yūyo nkalale na nkūndwe gwāke, kisita nōngwa, atalile agogíle. Ikyēne kiyobígwe na bēne, utubalilo twaiyolo, ‘Ugwe ulingisakulōgwāmo ubulogwe,’ loli Une nguyoba kwa umwe, aligwesa uyu ikuketa ku nkikulu ukunnyonywa umwene, atalile atulilwe ubulogwe nkati mu ndumbula nu mwēne.” Mwaketa lelo umwe. Ikyo kibagíle ukumanyisa abakíkúle akafwālilo, akabōmbelo iki kitalusye. Ugwe kufwāla mbusóbi, nukubapela abanyāmbala ukukukēta ugwe mu njila insobi, ugwe utobesígwe isya kulogwa ubulogwe, itolo ukufwāna ngati ugwe gwālyēndilēmo nkabōmbo kala. Yeso āyobíle lūlo.

349 Kangi umwe bāndu nu bugāsi bwa kikekelo-matapwa, mwe akabalilo kōsa mukutēkela pānja mu ndomo ku mūndu yumo, mukutologwa ukufisako, ni fīndu bo ifyo. Yaga mwandega. Umwe mutobesígwe linga umwe mukuyoba ilisyu ukulwana nu nkūndwe gwīnu ikyo kyo kikaya kitalusye, komma itolo, ukubūka ukusyūngutíla nukuswanyulania ikyēne. Ugwe utikufīmbilisígwa ukukitika ummāge mu nyuma ya mūndu mma ukungoga umwēne. Ugwe ubagíle ukugoga akayílo kāke nukungoga umwēne, ukugoga uluhaho lwāke. Yoba ukulwāna nu ntīmī gwīnu apa, yoba ikindukimo ikinyali ukufwana nu mwēne, ugwe itolo angali kifwēne itolo untusulíle umwēne. Gwāyobíle ikindukimo iki kikāli kitalusye ukufwana nu mwēne, mulimosa, ikyēne kisakugoga uluhaho lwāke na bāndu ni findu bo ifyo, kangi ugwe utobesígwe ikya ikyēne. Iki Yeso āyobíle.

350 Lilino, pilikisya apa, iki—iki Pauli āgelāga ukufikako apa. Une ndiganíle ili Bāngéli ilyaiyolo ili. Ilyēne likukugolosya ugwe mōsa. Keta, o, keta itolo kuno. Lilino, bo uswe tukubala ilyakina-... “Ikyēne kyo...kabuno ikyēne kyo kyapabwēlu ukuti u Ntwa gwītu ātupwíke ukufuma mwa Yu-...” Gūlīla, une ngusūbīla une ndinalyo ilināndi ilingi apa une nayaga pakubala. Umma, pāsi apa ku lya 16.

*Yūyo atēndekígwe, komma ukufuma ku lulagílo
lwa...syamumbili ingomelesyo,...*

351 Uko ko kwandagílo, umwe muketile. “O, nkundwe, une—une ndikulonda ukubomba umma. Une ngabagila mma. Une mmenye, loli une. . .” Ikyo kikaya ikyēne mma. Ulwēne lo lugano ulu lukubōmba ikyēne.

352 Mumo uswe twaabukile ukukinda ikyene! Une nāyobíle, “Linga une nāyobíle ku gwāngu. . . ukufwāna nu nkasi gwāngu,

‘O, mulimosa, une—une—une ngulōnda ukuya ba bakikūlu babili. Une ngulōnda ukwendendeka ukusyūngutila na *uyu*, ukubōmba *iki* uyu pala. Lōli, linga une ngubōmba, unkasi gwāngu isakunsosya une, kangi abāna bāngu bisakuyaga mu... Ubutumigwe bwāngu bwisakutāgigwāga.’” Ugwe gwe mbwapufu, gwe nsyōbi umbolano. Uko ko kotalusya. Ugwe ukāngāna umwēne kanunu mma, mbuyo bwakwānda itolo. Uko ko katikati kotalusya.

³⁵³ Linga ugwe gwālinganile umwēne, angali lukayapo nu lulāgilo ukufwana ni kyēne. Ugwe āngali unganile umwēne, mulimōsa, kangi ugwe kwibanilila ku mwēne. Uko ko katikati kotalusya. Kangi umwe bakikūlu mukubōmbāga ikindu kilakila ku bālūme bīnu. Uko ko kotalusya.

³⁵⁴ Utubalilo tumo abakikūlu bikuya bo buyo, pamo. . .

³⁵⁵ Unnyāmbāla ikukēta aka Yesebeli akanini kamo kīpakīle ilāngi mōsa, umwe mumēnye, kangi—kangi ugwe kubūkāga ukusyungutila umwēne, ukugwīla umwēne; lumu uli nu nkasi unnunu. Kangi polelo ugwe kwikōlēla gwīmweṅe Nkristi. Isoni pa ugwe. Ugwe kulōndigwa akatoti akāngi aka kigemo. Uko ko kotalusya.

³⁵⁶ Kangi mwe bāmo ba umwe—kangi mwe ba umwe bakikūlu mukukēlengania ku akāmiāna kamo akanini ni nywīli syāke simyātikigwe pāsī, u Vaseline umwīngi pa syēne uku... ukwīgula akanwa kāke. Kangi polelo umwe. . .

³⁵⁷ Undīndwāna yumo unnini ugwaiyolo, apa pakaya patali mma apa pakīndile. . . Iyi yikaya sunga mma, ’nongwa yakuti une ndikulōnda ukuyoba isunga. Lōli abāndu bamenye ukuti ubu bo bukaya buyo ukusūnga. Lōli u ndīndwāna ugwaiyolo unnini apa, umwēne... Bālipo abalumiana abanunu apa, abalūmiāna Bakristi. Akabalilo akatali aka kakīndilēpo, akabalilo kāko une nāli ntīmi apa, uswe twālisibīle ukuya ni kalasi lya banyāmbala abakeke itolo. Kangi une nālisibīle ukuyoba ku bakikūlu abakeke pamūsi Pandungu, isya kugonana ni findu. Polelo Pandungu apakōnge kunamayolo, nguyoba ku banyāmbala abakeke, nukugela ukufibīka ifindu fila ukutēndekesigwe mōsa.

³⁵⁸ Undīndwāna yumo unnini ālyāndīle ukwendendeka na kamo akabōngololo akanīni akaiyolo, pāsī nkāya aka, kakwēsāga ingāmbō kangi umwēne āli na kapāle mu nyāmbi yāke. Kangi umwēne endelaga akagali akanīni aka roadster ukusyūngutila nkāya. Une ndinkutoligwa ukukēta iki umwēne akibwēnémo mu ndumiana yula. Umwēne akīngilāga nkipānga mma. Umwēne undūmiana itūgāsyaḡa panja pala. Ukumbīka umwēne nkipānga muno, lāngi polelo umwēne itūgāsyaḡa panja pala pānja, mu ligāli lyāke, nukugūlīla, akīsaga mma nkipānga. Une ndinkuyoba ku mwēne undīndwana ilisiku limo. Umwēne itugāsyaḡa mu New Albany. Une ndinkuti, “Une ngulōnda

ukulālusya ugwe ikindukimo, ndindwāna. Ngimba fiki nkisu kya pasi ugwe kukētámo mu ndumiana yula?” Une ndinkuti, “Ikindu kyākwānda, umwēne abubēngile bu bwīputiputi bulabula ubu ugwe-gwa uli nabo. Umwēne ikūgila u Kristi gwāko. Umwēne akabagila ukupela ugwe unnyāmbala. Umwēne ikupelaga ugwe ukuya mpelakisa, ubūmi bwāko bōsa.” Kangi une ndinkuti, “Mulimōsa, balipo abalūmiāna abanunu abanini a Bakristi apa aba ugwe gwābagile ukwēnda nabo. Kangi pala ugūso nunnago bikukāna na minogono ga ugwe ukusōka panja, lōli ugwe kubūka mulimōsa, kangi ugwe kwīnogona, ‘Une ne nnyafu kalongo-na-fihano-na-kimo.’”

359 Umwēne alinkwānda ukwipaka ifyakwipakapaka nukubopa pānja, kangi ikīndu kyākwānda, umwēne āli mfilabu. Umwene akakindile kwa Syēpwa lilino. Loli, akabalilo kala, umwene ālimile apa. Kangi umwe mumenye ukwiya kūko undīndwāna yula āpéle kunyuma kula, ukuti umwēne ālinganile undūmiāna yula? Umwēne undindwāna alinkuti, “Umwēne ali nu luko lwa tulundi utumogi, kangi umwēne ikunūnga kanunu fiyo.” Ngimba umwe mubagile ukwīnogonela ikyo? Ukwipaka mwene ulūmo, uyo yo likikulu, komma u nnyāmbala.

360 “Kēta,” une ndinkutoba, “kalumbu, une kinunupo nendega nu ndūmiāna u Nkristi uyu injayo syāke syāfwēne magali agakulima imisebwe kangi ānungāga ngati lēmbe, linga umwēne āli lōsa Nkristi.” Uko ko kotalusya. Kyabwanalōli. Ena.

361 Ukwēne ko kwīyāya, “Injayo simo immogi, kangi ikunūnga kanunu fiyo.” Umwēndesya ikilabu yula unnini, kubumalikisyo alinkōnānga ubūmi bwa ndīndwāna yula. Ikyēne kyo kikosyasoni, kyabuywēlūfu.

362 Ubwēgi bo buyīndikigwe, lōli ubwēne bubagile ukwīngilīgwa nulwīputo kangi nuluyīndiko. Kangi ulugano lwanaloliloli kuli nkīkūlu yula lwīsakupinya umwe palikimo kwabwīlanabwila. “Iki umwe mukupinya pa kisu kya pasi, Une nisakupinya ku Mwanya.” Akabalilo kāko ugwe kwēnda pāsi pa lukīndi pala, umwēne unkīkūlu abagile ukuya nkāngāle nukuya gwāmbuha kangi gwāngīnya, lōli ulugano lulalula ugwe gwāli nalo kuli umwēne akabalilo kāko umwēne āli nkeke, nkīkūlu ummogi, ugwe ukāli ali nalo ulwēne.

363 Ugwe ubagile ukuya ni fibega-ifinamepāsi, gwākipāla, kangi gwāngīnya-pakisyo na filifyōsa ifīngi, lōli umwēne isakukugāna ugwe itolo bo umwe mwābōmbīle akabalilo kāko ugwe kwīma ni fibēga ifipapate ni nywīli isyabusito, linga ikyēne yo naloliloli Kyāla. Kabuno ugwe kukēta ku kabalilo kāko ugwe ulobwīke ikisōko kula, akabalilo kāko ugwe kutupuka kangi, kangi ku bunyāmbala nu bukīkūlu ubukeke, ukuya nu būmi palikimo kwabwīlanabwila. Ulo lo lufingo Lwasyēpwa lwa Kyāla. Umwēne āyobīle Umwēne ikubōmbaga ikyēne. Umwēne,

komma kyēne ikyo, uswe tukufikaga ku kyēne mu miniti, Umwēne āfingīle Umwēne ikubōmbāga ikyēne.

364 Pilikisya iki, bo uswe tukukīndililāga.

Yuyo atēndekīgwe, . . . ukufuma ku lulāgīlo . . . ingomelesyo syamumbili, lōli ukufuma ku maka ga . . . būmi ubusitabumalikisyo.

365 Lilino uswe tukuyaga pakabala nakalīnga, polelo uswe tubagile ukulyēga ilyēne.

Kabuno umwēne ikuyobapo, Ugwe gwe mpūti kwa bwīlanabwīla ukufuma ku lubatikano lwa Melekisedeki.

Akabalilo kōsa pisakulōndigwāga u mpūti, Umwēne isakuyāga Mpūti.

Kabuno bulipo ubukēti ukwīmika kwa ngomelesyo kukubūka pankyēni . . . u bōnywa bwa kusitakukaba ukufuma pala.

Kabuno ululāgīlo lukātēndīke nakimo kipelelesye, . . .

366 Ugwe ukabagila, kali ugwe kubomba fiki. Ugwe ulekile ukunwa, ulekile ukukwēsa, ulekile ukuyoba ubutūngūlu, kubuka ku kipānga nukugela ukubōmba iki kangī kugela ukubōmba kila, ugwe ukālī uli gwāmbīli. Ulo lo itolo lulagīlo. Ululagilo lutikupela nakimo ikipelelesye. Lōli fiki kikapela kipelelesye? Kristi. Lwīmiko! Une mbagīle ukuleka ukusyōba, ukuleka ukuhiya, ukuleka ukulogwa ubulogwe, ukuleka ukulya ingambo, ukuleka ifindu fyōsa, kangī une ngālī ndi gwāmumbili. Kyāla atikwāmbilīla ikyēne, panongwa yakuti une ngaya nakyō nakimo ukupa ku Mwēne mu buhōmbe.

367 Lōli i miniti iyi une ngulambalika amaboko gāngu pa ntu unsayīgwa gwa Ntwa Yeso, nukuyoba, “Ntwa, une ngaya nnuu mma. Ngimba Ugwe kunyegaga une ukuya gwambombo Gwāko?” kangī Kyāla ikufipa ukusosyāmo ubutulwanongwa bwāngu, une ngwīma mpelelesye mmaso ga Kyāla. Uko ko kotalusya. Fiki? Une ndikwīmba mma pa kubagilila kwāngu kwēne. Une ngwīma pa Kwāke. Kangī Umwene atupelelīsye uswe, ukwīsila mu kukubilwa ni Lilopa Lyāke.

368 Une ngukēta akēne ko kabalilo kakwīgāla. Lōli une ngulōnda ukumālīsya ukubala iki linga une mbāgīle, nakalinga.

. . . ukubuka pankyēni panongwa yakuti ubōnywa bukaya nubukabi mulamula.

Kabuno ululagīlo lwāpelīle nakimo ikipelelesye, lōli ukutwālāmo ukwa lusūbīlo lwābōmbīle; (Ngimba u lusūbīlo ulununupo lo fiki? Kristi.) ukwisila mu iki uswe tukusegelēla kifuki kwa Kyāla.

369 Fiki? Ukwisila mōsa mu bununu bwītu, kangī bōsa ubwa bununu bwītu, kangī bōsa ubwa bununu bwītu, uswe tukālī tuli bamumbili. Lōli kukuya itolo mu Kuyapo kwa

Kyāla, ukusyāgania ukuti uswe tukābagile ukwīma mula, kwēne kükwīsila mu kubagilila kwa Yeso Kristi, polelo uswe tukusegeléla kifuki kwa Kyāla, ukwisila mu kubagilila kwa Mwānundumiana Gwāke. “Ntwa, une ngwīsa kwa Ugwe, ni ndumbula ingolofu. Mu Ngamu ya Mwanundumiana Gwāko Yeso, nalamba nyambilila une.” O, nkundwe, ugwe kwīsila mu njila ya būmi polelo.

³⁷⁰ Komma, “Ntwa, Ugwe umenye une ndekile ukunwa. Ugwe umeneye une ngunjindika unkasi gwāngu kanunu. Ugwe umenye une ngubōmba *iki*. Une ngubōmba *ikyoy*.” Ugwe kufimbilisigwa nakāmo.

³⁷¹ “Kabuno ululāgilo lwa ngomelesyo isuamumbili sikābagile ukubōmba nakimo, lōli ukutwālāmo kwa lusūbilo ulūngi kwābōmbīle. U lusūbilo lula yo Kristi, uswe tuli nāli ukuya bo ngimu ya mōyo, lwitotekile kangi lwanalōlilōli.” Kētésya.

Kangi palema nalinga ukuya kisita lufingo umwēne. . .

Gwapankyeni-ngamu, linga umwe mukukētésyāga nkati apa, ali mmasimbo amagwilalubafu.

. . . umwene ātēndígwe ukuya mputi:

Komma ukuya mputi itolo, lōli Umwēne ātēndékígwe ukuya Mputi ukwisila mu lufindo. Komma. . .

³⁷² Lilino kētésya. Unko uswe twēge ubupūti bīsa ubūngi.

(Kabuno abaputi bala, abanyaLevi, itolo, bagolofu, banyāmbāla ababwanaloli-ndumbula, abapūti bala batēndékígwe kisita lufingo; . . .)

³⁷³ Kyāla itolo āyobīle, “Ukufuma ku luyungu lwa—ukufuma ku luyungu lwa Aroni, ukuti Umwēne ātēndíke abapūti aba.” Abēne basulukaga pāsi ukukīnda mu ngulilo. Abēne bābūkāga ku sukuu nukumanyila ukuya balūmbilili na fyōsa bo ifyo. Abene bikusuluka pāsi. Polelo Kyala ābatēndíke abapūti bala bo ulu. Abēne bālitēndíke bēne ukuya bapūti, ukwisila mu bumanyi bwābo, ukwisila mu kilingo kyābo, na fyosa bo ifyo. “Lōli u Nnyāmbāla uyu ātēndékígwe ukuya Mpūti nu lufingo ulu Kyāla āfīngīle.” Pilikisya kifuki lilino.

(. . . bātēndékígwe kisita lufingo; lōli ubu nu lufingo nu mwēne uyu āyobīle ku mwēne, U Ntwa āfīngīle kangi atisakupīndukāmo, ameni, Ugwe gwe mpūti kwabwilanabwila ukufuma ndubātiko lwa Melekisedeki.)

Ukwisila mu fīngi Yeso ātēndékígwe ukuya lusisimisikisya lwa lwitikano ulununupo.

Lilino, nakalinga.

Kangi abēne naloliloli bāli bapūti bīngi, panongwa yakuti abēne bakālitikisigwe ukukīndilila panongwa ya bufwe:

Maelifu ga maelfify ga maelifu, ga bapūti, 'nongwa yakuti abēne balikāli nakamo lōli itolo ubufwe nu bufwe nu bōnywa, kangi ubufwe kangi ubufwe kangi ubufwe.

374 Lōli kētésya Umwēne.

Lōli u nnyāmbala uyu, (U Nnyāmbála nki?) Yeso, panongwa yakuti umwēne kingikingi ikukīndilila kwasyēpwa, ali nu bupūti ubusitakwānduka. Polelo bali. . .

Polelo umwēne abagīle kōpe ukupoka bala ku bukīnda-fyosa; kali ko kutali bulebule, kali bo busolofu nki, ko kubutali bulebule, Umwēne abagīle ukupoka ku bukinde-fyōsa; aba bikwīsa kwa Kyāla mwa umwene, . . .

Komma ni . . . pa bugolofu bwāko; lōli pa bulāto bwāko. Muketile?

. . . aba bikwīsa kwa Kyāla ukwisila mwa umwēne, namanga umwēne ikuya nu būmi bwila ukutēndéka ubwimila-pakati kuli abēne.

Umwēne ali papapa apa, nukukīndilila, ukutēndéka ukwīmilila-pakati.

Ukufuma ku luko lwa mpūti unkulumba tulinkuya uswe, uyu yo mwīkēmo, nsitakufulasya, unsitakubwāpuligwa, gwakupāguligwa ukufuma ku batulanongwa, kangi ukutēndekigwa Mputi Nkulumba mu Mwānya;

375 Pala ikyēne kili. Lilino, linga une ngugela ukwīmilila inongwa yāngu nimwēne, une nisakuponjoligwāga pa yēne. Linga une ngugela ukwīmilila, tutīgi, “Mulimōsa, u tāta gwāngu āli nnyāmbála unnunu. U tāta gwāngu āli ndumbilili. Mulimōsa, une nitūgésye mu kipānga.” Une pōpe ndāgīle ikyēne. Lōli u Nnyāmbala uyu u mpelesye Yula, Kristi. Umwēne ali pala kangi ikupa i Lilopa Lyāke ukukīndilila panongwa ya mbibi syāngu. Mwaketa lelo umwe.

Yūyo atikufūmbwa mma ilisiku lililyōsa, bo bala. . . abapūti, ukupa lōsa amakemo, ikyākwānda panongwa ya mbibi syāke mwēne, kangi polelo panongwa ya syābāndu: kabuno iki umwene aabombile akabalilo kamo, bo umwene āliyīpile lōsa mwēne.

376 Lilino kētésya ilināndi ilyabumalikisyo.

Kabuno ululāgīlo lukupela abanyāmbála ukuya bapūti bakulumba aba bali nu bōnywa; . . .

377 Ikyo kyo iki ululagílo, ululagílo lwamumbili, lukubōmba. Lilino, une ngunyonywa une nābagíle itolo nāli ni sala kifuki ibili papapa apa. Umo mo mūmo ululagílo lukāli lukutēndéka abanyāmbala ukuya balūmbilili. Uko ko kotalusya.

378 Fiki, abēne bikuyoba, “Mulimōsa, u nnyāmbala uyu ali nu bwisibile bwaseinale.” Une ngabagile ukusanusania ubwisibile bwāngu ubunini ubwaiyolo Bwakumwanya panongwa ya ma seminale gōsa nkīsu kya pāsi.

379 “Fiki, uswe tummanyisye u nnyāmbala uyu. Umwēne yo—umwēne yo asaligwe nu bāndu. Umwēne yo nnyāmbala ugwakwitēndéka—mwēne.” Une ngabagana aba luko lula. Une nunganile u nnyāmbala untekigwe-na-Kyāla. Muketile? Muketile?

380 Lōli ululagílo lukāli lukutēndéka abapūti. Ululagílo lukāli lukutēndéka abalūmbilili. I—i kipānga kya Baptisti, abēne bikupa abalūmbilili; amaboko gīswíle na bēne, bali bago makina ili gikusōsya abēne pānja. Aba Methodisti bali nabo abēne. Aba Baptisti bali nabo abēne. Aba Presbeteri, Nazarene, Pilgrim Holiness, Pentecostal, abēne bikusyumbutusya abēne panja nubwēngo na mūmo abēne bābagíle, ngati ubulagili ubunywāmu, amakina amanywāmu. Ima mwānya oaka ngati. . .

381 Une bwíla nāyōbile, “Une—une naloliloli nālīpilike ukuya nsulumanie panongwa ya kakuku ka mmakina gākupānjila.” Umwe mumenye, akanini akaiyolo akakuku aka kapaanjile pasi pa makina gaakupaanjila, umweene akapanjigwa kanunu mma. Umma. Inguku yibagiile ukupaanja inguku. Loli inguku ya mmakina gaakupaanjila, akabalilo kaako umweene ikusooka, umweene iku “kii, kii, kiii,” kangi akaya na maama nyumo ugwakubuukako. Muketile? Umweene akamanya yo mama nki ali. Uko ko kotalusya. Umweene ikukuutila yumo, loli umweene akaya nayo yumo.

382 Loli akakuku aka kapaanjile paasi pa nguku, injila yakipeligwa, umweene ikukuuta kangi mama ikwaamula. Uko ko kotalusya.

383 Kangi utubalilo tumo une ngwinogona isya iki apa ubwiisibile bwa kuseminale isya kusooka ukufuma paasi pa makina amanywaamu agakupaanjila mu Louisville na moosa nkisu kya paasi, fikupaanja abaluumbilili mmaelifu. Makina gakupaanjila ga Pentekosti, kangi makina gaakupaanjila ga Presbeteri, kangi—kangi makina gaakupaanjila ga kiBaptisti, ifyeene fyooa fikupaanja panja utwabo—utwabo—utwaabo utukuku utunini. Utweene, “kii, kii, kii,” nukuyoba isya makina gaakupaanjilamo utweene twaapaanjiligweemo.

384 Loli une nguloonda ukuya na Tata, u Yuba. Yisayigwege i Ngamu ya Ntwa! Bakaali biingi aba bapaapigwe n aune, loli iki baaliko bo banuguna bangu. Ameni. Uswe tulinayo Mama uyu ikwaamula akabalilo kaako ugwe. . . u Mama Yuyo

ali ku Mwanya, Yuyo ikuyamama kwa uswe twesa. “Bo muumo inguku yikwaalila pa luubatilo lwaake, nukukolomela ku tweene, kangi—kangi yikuhaha pamwanya pa twaake... uluubatilo pamwanya pa tukuku twaake, mo muumo Une nisakuubatila pa mwanya pa umwe. O Yerusalemu, Yerusalemu, kalinga bulebule Une nalondaga ukukuubatila pa ugwe bo yi nguku pa luubatilo lwake! Kalinga bulebule Une nalondaga ukukubatila pa ugwe, loli ugwe utikuloonda. Ugwe gwaali na maseminale gaako, kupaanja panja abapuuti baako. Abeene bakumanyisye ugwe ukulwaana na Une. Lilino ugwe ulekiigwe pa gwimweene. Uloonangiko lwaako lulambalele pankyeeni pa ugwe.”

³⁸⁵ Lilino une nguyoba iki: O, baandu, o, bandu, kalinga bulebule u Mbepo Mwikemo aalondaga ukuubatila pa umwe, bo yi nguku yikuboombela pa luubatilo lwaake, loli umwe mukuloonda injila yinu mwiibene, umwe mukuyaga pakuya ni njila yiinu mwiibene isya ikyeene!

³⁸⁶ Ikilo kimo kyai ifi une nguloonda ukuluumbilila pa, “Injila yaako gwiimwene.” Umwe mumenye, Kaini aalondaga injila yaake mweene. U mundu ikuloonda injila yaake mweene, umwiisyugu. “Looli yilipo injila iyi yikuboneka ndalusye, looli ubumalikisyo bo bufwe.”

³⁸⁷ Lilino ketesya. “Muli ikyo Umweene ikuyoba, ‘Ulupya—ulupya ulwiitikano...’” Une ngusuubila, lilino ukuti... Umma. Une naali pa buyo ubusobi.

³⁸⁸ Ilinandi Iya 28.

Kabuno ululagilo lukuteendeka abanyaambala ukuya bapuuti abakulumba aba bali ni fiboonywa; looli ilisyyu lwa lufingo, ili lyaaliko ukufuma kula ku lulagilo, likuteendeka u Mwanundumiana, yuyo ikukiindilila kwa bwinanabwila ukongelela.

³⁸⁹ Kyala asayigweege kwa bwilanabwila, isya Mwanundumiana uyu ikukiindilila kwa bwilanabwila ukufuma ku lubaatiko lwa Melekisedeki. Kangi Umweene akaalimo siku nu bwaandilo. Umweene akayaamo siku nu bumalikisyo. Kangi ululagilo lukatwelemo nakimo bi ikyo, panongwa yakuti ulweene lwaali lwamumbili. Ikipanga kikaabagiile ukutwalamo nakimo bo ikyo, ifipaanga ifipaaguke, panongwa yakuti abeene bamumbili. Imi—imi seminale gikabagilamo siku ukutwaala kalikosa boa ko. Abeene baagelile ukumanyisya ikiisu ku Lyeene. Abeene baagelile ukukipaangania ikyeene ku Lyeene. Abeene bagalelile injila yiliyosa nkiisu, ukuteendeke kilikyosa iki abeene baabagiile, kangi ukuleka ikindu ikyaanaloli: “Ugwe ubagiile ukupaapigwa mu Kyeene.” Kyala ikukuteendeka ugwe iki ugwe guli, naloliloli, komma panongwa yakuti ugwe gwaalekile ukuboomba iki.

³⁹⁰ Lilino, aba Nazarene, umwe mukufimbilisigwa ukusita kufwaala ulusambo, umwe mukabagila ukufwala i wotchi, kangi umwe mukufimbilisigwa ukuya ni findu *fyakuti-na-fyaluti*, ingongi syiinu sibagile ukuya ndali bo *ulu*, amaboko gaadiresi, i kifunga kyiinu kikufimbilisigwa ukuya kitali bo *lula*, kangi a—kangi a banyaambala bakabagila ukuya mbakasya sya kubugono. Kangi abeene batisakukoosya ugwe linga ugwe utikuboomba. Umma ndaga. Apa ikwiisa u Nkatolika muno, kangi abeene bali nafyo ifyaabo. Kangi apa ikwiisa ugwa kiMethodisti muno, abeene balinafyo ifyaabo. Aligwesa gwa beene bali ni kyakugelela ukugelelako. Linga ugwe utikufwaanisy a ikyeene, umma ndaga, isyo syo syoosa. Muketile?

³⁹¹ Kangi Polelo, looli ikindu kyanaloliloli kyo, kyo iki, “Nakimo mmaboko gaangu une ngutwaala! Itolo ki kipingika Kyaako une ngwibabilila. O Kyala, ngelebune, mfulele, ngufumbwa ulupaakisyo. O, une nukwiiyuufya fiyo ngwisa, Kristi, ngulata ukuti une ngaya nakimo kangi kikayapo nakimo mw aune. Nyaambilila une, O Kyala.” Polelo Kyala ikukwambililaga ugwe.

³⁹² Lilino, ugwe lumu ukabagila nukumanya aba ABC baako. Ugwe lumu ukabagila ukumanya kofi ukufuma ku ndima imbaatule. Ugwe lumu kumanya, kisita kumanya ulutembatema ukufuma ku masulu, kiililo ukufuma ku kiboko kimama. Ikyeene kitikuteendeka ubukiindane iki ugwe *ukakimanya*. Kilipo ikindu kimokyeene ugwe *kufimbilisigwa* ukumanya, ukuti Yeso Kristi aalyegile ubuyo bwaako ukuya ntulwanongwa. Kangi ugwe ega ubuyo bwaako, ukwiima mu bugolofu Bwaake, ukwiilata ilisiku lililyoosa ukuti ugwe uli nsobi, kangi nganaga Umwene ni ndumbula yaako yoosa, kangi ifundo yaako yoosa yiyege yibiikigwe kuli Umweene, ugwe kwisakufwaanisy a ku Mwanya. Ifyo fyoosa filiko ku kyeene, kabuno u Buumi ubu bwaali mwa Kristi bukufimbilisigwa ukuya mwa ugwe, kisita ikyo ugwe utaagiigwe.

³⁹³ Itolo bo tukaali ukwiigala, ngimba umwe mukukumbukila ulwiitikano ulusita lulumbusyo ulu Kyala aateendike na Abraham? Ngimba Umwene abombile fiki amayolo gala akabalilo kako Kyala alinkuyoba, “Unko une ngete...” Akabalilo kako Abrahamu alinkuyoba, “Unko une ngete muumo Ugwe kubombelaga ikyeene.” Untu gwa 16, une ngwinogona ugweene go gugo, ugwa Bwaandilo. “Unko une ngete muumo Ugwe kubombelaga ikyeene.”

³⁹⁴ Alinkuti, “Isaga kuno, Abraham.” Kangi Umweene alinkummwegela Abraham panja, alinkuti, “Buuka kanyegele Une i—i ng’osi innyaambala, kangi buuka kanyegele Une i—i mbene, kangi buuka kanyegele une ingwata. Kangi une ngulonda ugwe ukufyegela ifyene kumwanya kuno kangi teendeka ilikemo.”

³⁹⁵ Kangi Abraham alinkubuka kangi alikutwaala ing'osi, kangi i—kangi i mbene, kangi a—a—a kang'osi, pamo, ingwaata. Kangi umweene alinkufigoga ifyeene. Ifyeene fyaali fyoosa fikemo ifipelesye. Kangi alinkuyabania ifyeene pakati mfibili, nukufilaambalika ifyeene paanja. Polelo umweene alinkubuuka nukwakwega ingungubiya, nukusibikamo isyeene mula. Polelo Abraham alinkusibiinga injuni ukusikaga pa fyeene, ikuguulila Kyaala ukwiisa. “Lilino, Ntwa, apa lilipo i likemo, ngimba Ugwe kubombaga bulebule iki? Une ngamanya muumo Ugwe kuyiilaga ukumpoka umuundu ukulwana nu bwiigane bwaake. Une ngamanya mumo Ugwe kubombelaga iki. Ngimba Ugwe ubagile ukubomba bulebule ikylene, Ntwa?”

³⁹⁶ Untwa aayobile, “Lilino ketesya, Abrahamu. Ugwe gwe nsololi. Ugwe gwe gwamwambepo, kangi ugwe kupilikisya iki une nguyobelapo.”

³⁹⁷ “Umma ndaga, Ntwa, une nguloonda ukukeeta.” Lilino une ngwegelela itolo.

³⁹⁸ “Popaapo, Abraham, ugwe fyukila ku bwa kuno lilino, kangi ituugasya pasi apa kangi keetesya nukubiinga injuni nukusikaga.” Popaapo umwene alinkusikaga injuni syoosa ukusikaga, mpaka ilisuba lyaalyandile ukwiingila paasi.

³⁹⁹ Kangi ikindu ikyakwanda umwe mumenye, Kyala alinkusuluka paasi. Akabalilo kaako Umweene aasulwike paasi, Abraham alinkwanda ukuya gwaatulo. Kyala alinkuti, “Abraham, Une ngukubiikaga ugwe ntulo.”

⁴⁰⁰ Lilino pilikisya, gwe mwiinangu gwandagilo. Muketile, Kyala alinsosisyeepo Abraham ukufuma pa kipicha, nakimo loosa umweene afimbilisigwaga ukuboomba mu kyeene. Kangi iyo yo njila Umweene akwaagiile ugwe. Ugwe gwaayobile, “O, une nalindondile Kyaala.” Ugwe ukaaboombilemo.

⁴⁰¹ Kyala aakuloondile ugwe, “Nayumo umundu abagile ukwisa ku Myangu penepapo Tata Gwangu ikunkwaba umwene taasi.” Muketile?

⁴⁰² Ikyeene yo Kyala ikukulondalonda ugwe, komma ugwe ukundondalonda Kyala. Ugwe naloli ukubaboombamo ikyeene. Ubupeligwa bwaako busobi. Ugwe gwe ngulube. Ugwe ukumanya nubukiindane nabumo. Ugwe kwituugasya itolo nkibaga kya ngulube. Ikyo kyo fyoosa ifi ugwe ufimenye. Ugwe ukiganile ikyeene. Ukunwa ubwalwa, ukupepeluka ukusyungutila, ukwendendeka nu nkasi gwa nnyambala umpalamani, kangi ukuboomba kilikyosa ugwe ubagiile ukuboomba, itolo kikuboneka kinunu. “O, nkundwe, uswe tuli nako akabalilo akanywamu!” Ugwe kwinogona ukuti ikylene kyo kinunu.

⁴⁰³ Loli Kyala nu kukung'usya pa ndumbula yako. [Nkundwe Branham ikukung'usya pa kigemo—Nsimbi.] Ikyo kyo iki kikwaandula. Komma ugwe ukukung'usya kwa Kyala; Kyala

ikukung'usya kwa ugwe. Adamu akakung'wisnyemo siku ku ndumbula ya Kyala; Kyala aakung'usisye ku ndumbula ya Adam. Kangi ugwe gwe mwanundumiana gwa Adamu. Uko ko kotalusya. Bo Adamu akaabagile ukuya mwanundumiana gwa Kyala, kangi, Kyala alinkufimbilisigwa ukukung'usya pa ndumbula yake. Bo ugwe ukâli ukuya mwanundumiana gwa Kyala, Kyala ikufiimbilisigwa ukukung'usya ku ndumbula yako.

404 Polelo, Abraham alinkubuuka ntulo. Kangi akabalilo kaako umweene aabuukile ku tulo, ngimba ikiindu kyaakwanda iki umweene aakeetile kyaali fiki? Iyanaloliloli imbiibi, insisya, ingiisi yakutetemesa. Ubo bo ufwa, ubu bukwiisa pa luko lwa baandu loosa. Polelo umweene alinkukeeta panini ukukindapo pala, kangi umweene alinkukeeta ing'anjo ya lyoosi. Bo ugwe ubagiile ukuya ni lyoosi, ugwe kufiimbilisigwa ukuya nu moto. Iyo yo nongwa une ngwitika mu gehena ukuya buyo bwakupy'umoto. Umma ndaga.

405 Umweene aanaangisye, aligwesa gwa uswe tuli paasi pa bufwe, kangi aligwesa gwa uswe tubagiile ukubuuka ku gehena, panongwa yakuti uswe yoswe batulanongwa.

406 Lilino, looli, ukukiinda apa, umweene alinkukeeta akanini, u Lumuli ulweelu.

407 Kangi akanini aka, u Lumuli ulweelu, ngimba u Lumuli lo fiki? Ngimba u Lumuli ulweelu lula lwaali fiki? I Mbanda ya Moto yila iyi yaabuukile pankyeni pa ban aba Israeli. I Mbanda ya Moto iyi yalyaageene na Pauli pa nswebwe gwakusulukila ku Damaasi. I Mbanda ya Moto iyi yaalinsoosisye Peteri ukufumu mminyololo. I Mbanda ya Moto iyi yili apa ikilo iki.

408 Yula Gwasyepwa, nsitakumalika Kyala, Umweene Mweene alinkwenda ukukiinda amakemo amatumukano aga, (o, mwe), ukubuka nu kugomokela pa lililyoosa lya ageene. "Umo mo muno Une ngumbombelaga ikyene, Abrahamu. Ngeetsya Une, iki une ngwisakubombaga. Une nguteendeka ulwiitikano apa. Kangi une ngwegaga ulufiingo, ukuti, ukufwana nu Luyungu, Une nisakufyuusyaga u Mwimililapakati. Une ngwisakupelaga ulwiitikano nu bufwe. Kangi Une nisakukemelaga ubufwe, mu mbili, panongwa yakuti Une Nimweene nisakusoosyangamo iyene. Abraham," alinkuti, "ukwisila mu Luyungu lwaako, Abraham, mwisakwiisa, ugwe kwisakuyaga taata gwa kiisu, ukwisila mu Luyungu lwaako. Kangi komma na yuyugwe gwimwene, ukuti Une ngupela ulufiingo na ugwe, looli nu Luyungu lwaako ukufuma pa ugwe." Umweene aamenye aligweesa ayaga pakuya. "Komma *abeene*; looli iki Une nguboomba. Une ngukiboombaga ikyeene, Abraham. Une nalinsuubile Adam, kangi umweene alinkukibongotola ulwaake. Kangi aligwesa ikubongotola ulwaabo. Looli une nisakuteendeka ulu na Niimweene, nukulapa pa Nimweene, 'Une nisakukyuunga Ulweene.'" Ameni. Ameni. Ameni.

409 Ngimba uswe tukubomba fiki, uswe tukuteendeka ulwītīkano? Une nguyoba, “Nkundwe Neville...” Lilino kētēsye iki, itolo i miniti. Une nguyoba, “Nkundwe Neville, ngukubula ugwe iki une nisakubōmba. Linga ugwe kwisakulūmbilīla mpaka... ikilo kya kilābo, kangī ikilo ikikōnge, ukukīndilīla mpaka Kitatu, Une ngulumbilīlaga, ukufuma pa Kitatu, ukukīndilīla mpaka paNdungu.” [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi.] “Umwe mukutēndeka ukwītīkisanīa?”

410 “Ena, nkulumba.”

411 Apo mo mūmo uswe tukubōmbēla ikyēne. “Yugānia, ndumiana.” Ikyo kyo ikyēne. Ulo lo lwītīkāno mu America. Umo mo muno uswe tukutēndekēla u lwītīkāno.

412 Lilino, bo bulebule abēne bikutēndekēla ulwītīkāno mu Japan? Uswe tukutēndēka, tuyobe, “Ugwe kubōmba *ikyakuti-na-kyakuti* kangī une nisakubōmba *ikyakuti-na-kyakuti*.” Uswe tukwēga akatite kanunu ka mūnyu, nongwa yakuti u mūnyu go kyakunogesya. Kangī uswe tukwēga u mūnyu, kangī une ngugusopa ugwēne pa Nkundwe Neville, kangī Nkundwe Neville ikwega umūnyu—umūnyu nukugusōpa ugwēne kwa une. Ulo lo lwītīkāno ulwakupinya.

413 Ngimba u David Livingstone ābombile bulebule ukutēndēka u lwītīkāno nu nnegro gwa ku Africa, ukubūka nkisu kyāke? Umwēne ābūkile nukwakufika ku mwalafyale, ukuti umwēne ābagīle ukukīndamo mula, ukulūmbilīla i Nongwainunu nukubōmbamo imbombo. Kangī abēne bēgāga ikikopo kya bwālwa. Apa lo lwītīkāno nu nnegro gwa mu Africa. Abēne bāli ni kikopo kya bwālwa. Kangī u mwalafyale gwa ki nnegro atumulaga indepa syāke syēne, nukōnela ililopa syāke panja mu kikopo kya bwālwa. Kangī David Livingstone alinkutumula indepa syāke mwēne, kangī alinkusululīsyā ililop lyāke panja mu kikopo kya bwālwa. Abēne bāfuluganiāga ubwēne. Livingstone ānwāga sinda gwa ubwēne, kangī umwalafyale gwa kinetro ānwāga sinda gwa ubwēne. Polelo abēne bāpānāga ikyābūpi, yumo ku nnine. U mwalafyale gwa ki negro, David Livingstone alinkuti, “Ngimba ugwe kulōndāga fiki ukufuma kwa une?”

414 Umwene alinkuti, “Ikijāsī ikyēlu ikyo iki ugwe ufwēle.” Polelo Livingstone āfūlāga ikijāsī kyāke nukukipa ikyēne ku mwalafyale ugwa kinetro. Umwēne alinkuti, “Ngimba ugwe kulōnda fiki?”

415 Umwēne alinkuti, “Ingwebo iyo insinsya iyi ugwe ulinanyo nkiboko kyāko.” Nongwa yakuti, umwēne āmenye umwēne ābagīle ukwīngila nkati na yila, popāpo umwēne ālyēgīle ingwebo yila. Kangī abēne bāli bakundwe, panongwa yakuti abēne batēndike u lwītīkāno.

416 Kangī bo umwēne ābūkaga pānja, kangī uluko lwa bāndu lwabopāga panja ukungoga umwēne, umwēne afyūsyāga

mmwanya ingwēbo insisya yila. Kangi akabalilo kāko umwēne ābombāga, abēne bākētāga nukuyoba, “O, o, uswe tukabagila ukumpalamasya unnyāmbāla yula.” Fiki? “Umwēne yo nkundwe gwalwītikāno, palema nalinga umwēne mwēlu, uswe tukambonamo siku umwēne.” Abēne bakamenyemo siku ukuti abēne bāli batitu mpaka abēne bālimbwēne umwēne. Abēne bakābabwenémo siku aba luko lula. “Lōli umwēne yo nkundwe gwalwītikāno. Umwēne ni ngwēbo ya mwalafyale nkiboko kyāke.”

417 Kyo kipicha ikimogi kiki, umwīsyūgu, ikya kunwa i Lilopa lyalwitikāno lya Ntwa Yeso, nu maka ga Mbepo Mwikemo pa uswe! Uswe tukubūka nkyēne mu Ngamu ya Yeso, kangi ifimanyilo ifi fisakukōnga abēne aba balinkati. Iyēne yo Ngwēbo insisya iya mwalafyāle. Muketile mūmo ikyēne kiyīlīle, u lwītikāno?

418 Ngimba abēne bābombaga bulebule nkabalilo busōkelo? Abēne bātēndekāga ulufingo, yumo ku nnine. Abēne bagogaga ikinyamana, ukekeka nukwīgūla, nukwīma itolo pakatikati. Aba—aba nyāmbala babili bīmāga pakatikati pa kyēne, ikinyamana ikyīgūlīgwe. Kangi abēne basimbaga mōsa u lwītikāno. “Linga une ngutoligwa ukukyūnga *iki*, linga une ngutoligwa ukubōmba *iki*, fiki, *iki* kangi *kyakuti-na-kyakuti*, unko umbili gwāngu guyege bo kinyamama ikifwāno iki. Unko u mbili gwāngu guyege ngati kinyamana ikifwāno iki.” Kangi akabalilo kāko abēne bikubōmba ikyo, abēne bikwēga ulwītikāno ulu nukwīma pakatikati pa *iki*; ukutēndēka ulufingo, ukwēga ulufingo ukuti bēne bisakubōmba ikyēne. Kangi abēne bikulepula akakalatasi, palikimo, ukutāfulania, nukukibīka nkiboko kya nnyāmbāla yumo, uyungi yula yo gwakukōnga. Pa kabalilo kamo abēne bisakwāgāna. Kangi unko abēne bafwe ubufwe, linga abēne bikutoligwa ukukyūnga ulufingo lula; nukuya bo finyāmāna ififwāno fila. Umma ndaga.

419 Umwe mukukētésya ifinyamana fitatu? Ifipelesye; ing’osi, imbene, kangi ilikemo itatu ilipelesye. Ngimba akang’osi kāli fiki... Ngimba ingungubiya yāli fiki? Kangi ngimba ingungubiya sibili syasanusyaga fiki? Ingungubiya sibili syābikīgwe panongwa ya fyosa-fibili bupoki nu lubumbulusyo, mu kila—mī kila... ifi fyālingīle mu yēne. Muketile? Uhōmbo syābōmbīgwe mbukīndāne, lōli ulubūmbulusyo lwakīndilīle lulalula, kangi mu mūmo bwābōmbīle ubupoki bwākīndilīle lulalula. Ingungubiya ibili, kisitakuyabanisigwa, fyasanusyaga isyēne simililāga, fyosa-fibili. Bupoki... “Ni fulasigwe Syake uswe twagangwike. Umwene aafulele panongwa ya mbibi syitu. Ni fulasigwe Syake uswe twagangwike.” Isyēne syalāmbalikīgwe pa lubafu, komma ukutapuligwa. Lōli ulwītikāno, ikiyabo kya kinyamana kyāli (fitatu ifya ifyēne) fyatumuligwe ukupāgūlānia. Umwe muketile? Polelo akabalilo kāko abēne

bābōmbīle kila, abēne balepulāga nukutēndēka ulwītikāno lwābo.

420 Kētésya iki Kyāla āmbūlāga Abraham: “Ku Kalvari, ku Kalvari, ukufwana nu Luyungu lwāko. Ukufuma mwa ugwe ikwīsa Isaki, ukufuma mwa Isaki ikwīsa *Gwakuti-na-gwakuti*, Yākóbo, ukufuma mwa Yākóbo ikwīsa Yosefu, ukufuma mwa Yoseph, ukukīndilīla pāsi, ukukīndilīla pāsi, ukukīndilīla pāsi, abīngila kilingo, mpaka, kubumalikisyo, ukukīndu u Luyungu ulugolofu lula!” Iyāke . . .

421 Umwēne āmalile itolo, apa, ukuyoba ukuti u Ntwa gwītu ātupwīke ukufuma nnikolo iki kikāmenye. Mōse nasiku nukuyobāmo isya icyēne mma, ukusōka ukufuma ku bupūti. “U Ntwa gwītu ātupwīke ukufuma ku kikolo kya Yūda.” Komma ukufuma mwa Levi, kabuno abēne bāli bāmumbīli bāndagīlo. Lōli u Ntwa gwītu ālisīle ukufuma mwa Yūda. Lwīmīko! Mwaketa umwe lelo. Kūko ulufīngo lwātēndekīgwe!

422 Pilikisya kifuki lilino, bo uswe tukwigala. Kangi pa Kalvari, Kyala alinkusuluka nukwēga umbili gwa Mwanundumiana Gwake Mwene, mu gūgo Umwēne ālitugasyémo, kangi Umwēne alinkulafulania ugwēne ukupāgulānia pa Kalvari. Ukōn’īlilopa kwāke, afulela, akekīgwe, kangi ingwēbo yēndilemo mula nukundepulania Umwēne pakati, kangi i Lilopa Lyāke lilinkōnékela pānja. Kangi Umwēne alinkuti, “Tāta, mmaboko Gāko Une ngubika u Mbepo Gwāngu.” Umwēne alinkwīnama untu Gwāke. Kangi ikīsu kilinkuyaganisīgwa, ni fimulimuli filinkumulika, ni fitayataya filinkulūdūma. Kyāla āsīmāga u lwītikāno Lwāke ulusitakumalika.

423 Kangi Umwēne ālyēgīle umbili Gwāke umfwāno ukufuma ku lipūmba, pisiku lyākwānda lwa ndungu, nukugutwāla ugwēne ku Mwanya, nukwitūgasya ugwēne kula ukuya Mputi Nkulumba, ukuya kyakukumbukilapo; itugesye kula, mpelelesye, kwabwailanabwila. Kangi Umwēne alinkutuma u Mbepo uyu ālepulēnie ukufuma mu mbili gula, ukugomokela itolo pāsi ku Kipānga. Kangi i Kipānga kila kiagile ukuya nu Mbepo yulayula uyu āli nu mbili gula, kisita ikyo icyēne kitisakufwanikisania nu Mwēne mbusyūke. Ifipatu fibili fila fikufīmbilisīgwa ukwīsa nubupelelesye palikimo. Kangi linga i Kipānga iki kikaya nubupelelesye, itolo katikati u Mbepo yulayula uyu aali mwa Kristi, ugwe utisakuyamo siku mu Kunyakiligwa.

424 Apo po lulipo ulwītikāno ulusitakumalika, nkundwe. Lulōndesya ulwēne mōsa, gwīmwēne, iki kili mu ndumbula yāko. Ngana u Ntwa. Naloliloli yaga nsinsimikisi ugwe upokīgwe. Komma ukwēgela ulusako pa kyēne. Ugwe kulagusya. O, umwe, uswe twe bāndu ba America, twīganile pakulagusya, lōli komma ukulagusya pa Ikyo. Ugwe yaga nsinsimikisi ukuti ugwe utalwisye. Komma panongwa yakuti ugwe gwālingile

ikipānga, lōli panongwa yakuti ugwe gwe naloliloli upāpígwe akakibili, Kristi isile kwa ugwe, mu Mūndu gwa Mbepo Mwikemo.

⁴²⁵ Lilino, itolo ukongelelāpo, kangi, itolo bo une ngwígala. Mumo uswe tubagile ukuya bahobofu bulebule ukuya, ukuketa u Mbepo yulayula uyu aali mwa Yeso Kristi, papapa pakati pa uswe, ikubōmba ifindu filafila ifi Umwēne ābōmbīle akabalilo kāko Umwēne āli apa pa kīsu! Mūmo uswe tubagile ukuya bahobofu!

Unko uswe twipute lilino, bo uswe tukwinamisya imitu gyitu.

⁴²⁶ Ntwa, ilyēne lyāli lisiku ilikulumba. Palema nalinga, une ngwipilika ngati une bwīla ngubōmba, une ngutoligwa. Une ngabagila ukwimilisya Ilyēne nubutalusye, Ntwa. Une ngusūma ukuti Ugwe kunhobokelaga une panongwa ya njila syāngu indoyofu. O, une ngulāta imbībi syāngu pankyēni pa Ugwe, kangi ngusūma ikisa kyāko, tumēnye ukuti alipo unkulumba u Mputi u Nkulumba imile pala ku kuboko kya Kyāla ikilīlo, ku Mwanya, Yūyo akāpeligwe ngati Aroni, ukufuma ku ndagilo ni ngomelesyo ni findu. Lōli Umwēne ālitūgēsye Kula panongwa ya ipyāna lya Kyāla ili lyākētelāga nkyēni, bo lukāli lukāligwa ulwālo lwa kīsu, kangi alimbwēne une pāsi apa nkīsu, nukufwīla imbībi syāngu, ukungomokesya une ku Kitangalala kya Kyala. Une ngukupalisya Ugwe, Tata, nongwa ya iki.

⁴²⁷ Nongwa yakuti, u Mbepo uyu uyu lilino ikulagila mbandu Bāko yo Gwasyēpwa mūmu Kyāla yo Gwasyēpwa. “Une ngubapa abēne u Būmi Bwasyēpwa, u Būbu bwa siku, u Būmi busitakumalikamo, kangi abēne batisakupyūtigwāmo siku.” Kangi pa Bulōngi, abēne batisakuyapo pala mma. Abēne babōmbile bakīlenie u bulongi. Abēne babūkīle nkyēni mu Lwīmīko. “Kangi linga ikitēmbē kyapakīsu kikubongotoka, uswe tuli nakyo kimo kitalile kikugūlīla kwīsīlya kuli uswe ukwīsako.” Ndaga Ugwe panongwa ya ikyo, Ntwa.

⁴²⁸ Une ngusūma lilino, linga pabagile ukuyapo yumo apa, ikilo iki, yūyo akāli akanwamo siku i Lilopa ilyanaloliloli ilya lwītīkano, yuyu atikumanya iki Ilyēne likusanusya, akamanya iki ikyēne kikusanusya ukuya mpāpígwe kabubili, ukuya nu bulīlanisi na Kristi mu ndumbula syābo, pamo mu ndumbula yāke unkīkūlu, abēne bali ambulilāga Umwēne itolo lilino, bo uswe tukugūlīla nukupa ulusako ulu. Kangi pa Lisiku lila, uswe tukusūma uswe twimilīle i Nongwainunu mu Lumuli ulutalusye. Uswe tukusūma, mu Ngamu ya Kristi.

⁴²⁹ Akabalilo kāko uswe twinamisye imitu gyītu, ngimba pabagile ukuyapo u mūndu yumo abagile ukufyūsya amaboko gīnu kwa Kristi, nukuyoba, “Kristi gwa Kyāla, yaga gwākisa kwa une. Unko une, bo gwambombo Gwāko nsitakubagila, lilino nāmbilīle Mbepo Mwikemo mu ndumbula yāngu. Kangi mbapo

une ubusisimikisi nu lugano ulu unu naloliloli mfumbilwe”? Linga ugwe ukaya nayo Umwēne, ngimba ugwe ubagile ukufyusya amaboko ginu ku Mwene, kuyoba, “Ntwa, kyo kimanyilo iki une ngukinyonywa Ikyene”? Ngimba ugwe ubagile ukufyusya ikiboko kyako? Kyala akusaye ugwe kunyuma kula, nkikulu. Kyala akusaye ugwe, nkulumba. Akusaye ugwe, nkulumba. Kyala ayege na nugwe. Ikyo kyo kinunu. Unnyambala uyu pabumalikisyo apa, Kyala akusaye ugwe, nkundwe gwangu. Kangi yumo uyungi, itolo bo tukāli ukwīgala, itolo ukugūlila utubalilo tunini. Kyala akusaye ugwe kunyuma kula, mwanundumiana. Yumo uyungi?

430 “Une lilino ngunyonywa. Une ngunyonywa, Ntwa Kyāla. Ugwe umenye indūmbula yāngu. Ugwe umēnye iki kili mu līnogono lyāngu. Ugwe, ‘U Mbepo gwa Kyala yo mwengo ukukindapo kangī mpyasye ukukindapo ukukinda ingwebo imbyasye kubili-kosa, kōpe nukulasa kukuswanyulania kwa mafuta ga nkifupa, kangī u Nketela-ngāni gwa nyinogono sya mu ndumbula.’” Inogona isya Ikyo. Umwēne amenye inyinogona syāko silasila, inyīgāne syāko.

431 Ngimba ugwe ubagile ukufyusya ikiboko kyako? Yoba, “Yaga gwākisa kwa une, Kyala, papapa lilino. Une—une ngulōnda Ugwe ukumanya ukuti une mmenye ukuti une nsobile, kangī une ngukyāgānia ikyēne, lōli une ngulōnda ukuya nnunu.” Umma ndaga, akabalilo kāko uswe itolo tukumulisya ukwinamisya imitu gyītu, ukwīpūta lilino, inogona itolo akabalilo. Uswe tutikulōnda ukubopela ukufwana na ikyo.

Lyalabwe lya Ngulilo, ling'alukile une,
 Unko une nifisemo mwa Ugwe;
 Unko amisi ni Lilopa,
 Ukufuma kulubafu Lwāko ulusulule . . .
 Luliyaga lwa mbībi kabilikosa . . .
 (Lubūmbulusyo lwa kabilikosa, Umwēne
 āfīngīle pa kyēne, ifindu fibili
 ifisitakwāndulīgwa.)
 Mbonesya ukufuma ku bugāsi nukumbela une
 mpelelesye.

Akabalilo kāko une ngutūya . . .

432 O Ntwa, pága itolo lilino ukuti uswe twisakusyāgania ukuti imitūyo igi gīgyo uswe uswe tukufwēngēla gikwēlēla. Uswe tukamanya milīnga ukōngelelāpo uswe tuliagyō pankyēni pa uswe. Ifyo fyō syā ukwisila mu bulagili Bwāko ubukulumba. Ikyēne kikubātīkīgwa na Ugwe. O, yaga ni kisa kwa uswe. Kangī ku bala bābo bāfyūsīsyā amaboko gābo, Ntwa, kukayapo ukufūmbwa ukubayoba ingamu syāba. Ugwe umenye aligwesa gwa bēne. Lōli une itolo ngupa ulwīpūto ulu ulwa kwimililapakati kuli abēne. Une ngusūma ukuti Ugwe kusōsyāga ukutobesīgwa kwa ndumbula syābo, nukubītīkīsyā abēne

ukwisa nubukifu, itolo lilino, ku Kikota; ukwenda nubukifu kulakula ku Kikota kya Kyala, ukwambilila ikyabuio kyabo ikipigwe-na-Kyala. Ugwe ubapelile abene ukufyusa amaboko gabo. Abene balinkutoligwa ukubomba ikyene pa bene. Kangi une ngusuma, Kyala, ukuti Ugwe kupaga iki mu Ngamu ya Yeso. Amenii.

. . . nimwene mwa Ugwe;

Lilino, mpalaga itolo Umwene lilino.

Unko amisi kangi . . . (O, mwe!)

Ukufuma mu lubafu Lwako aga gonekaga

Gayege ga bonangi ukupolesya kabili,

Ukupoka ukufuma ku bugasi nukumbela une mpelelesye.

⁴³³ Balinga bikwipilika naloliloli kanunu lilino? Fyusya ikiboko kyako, yoba, “Ntufye Untwa!” [Ikilundilo kikuyoba, “Ntufye u Ntwa!”—Nsimbi.] O, Umwene yo gwakuswigisya! Oko!

Yilipo I Fwasi Pa Nyibuko. Ngimba ulumanye ulwene, Kalumbu Gertie? Unko uswe. Balinga baluganile ulwimbo lula? Lilino uswe tukuyaga nalo ulukomano lwa losyo, itolo nkabalilo. (Ugwe kubosyaga abene?) Umma ndaga.

. . . buyo, ena, bulipo ubuyo,

Bulipo ubuyo ku Nyibuko kwa ugwe;

Buyo, buyo . . .

⁴³⁴ Umma ndaga. Bala abandu aba bikulonda ukosigwa, abanyambala bikubuka ikyumba iki, abakikulu iki apa, umma ndaga, bala babo bikosigwaga mu Ngamu insayigwa ya Ntwa gwitu.

. . . kyo kinununki kwa ugwe,

Bulipo ubuyo ku Nyibuko kwa ugwe;

Kyala aali nnunu kwa une,

Bulipo ubuyo pa Nyibuko kwa ugwe.

⁴³⁵ Aligwesa lilino:

Buyo, buyo, ena, bulipo ubuyo,

Bulipo ubuyo ku Nyibuko kwa ugwe;

O, buyo, buyo, ena, bulipo ubuyo,

Bulipo ubuyo pa Nyibuko kwa ugwe.

⁴³⁶ O, une nduganile ulwimbo ulwaiyolo lula. Bule umwe?

Bulipo ubuyo ku Nyibuko kwa ugwe;

O, buyo, bulipo ubuyo, bulipo ubuyo bubwingi,

Bulipo ubuyo ku Nyibuko.

⁴³⁷ Lilino, akabalilo kako unkulumba ingile nkati, ukwitendekesa ulosyo, une ngulonda ukulingania ku kilundilo. Kangi une ngusumaga bamo mwa balindililakipanga, linga abene babagile ukumbilika une nkyumba, akabalilo kaka abene bitendekisye, isaga nu—nu kumbula une, kangi popapo uswe

tubagile ukusāmisya ikyakuyobelapo. Uswe tukulōnda mwesa ba umwe ukukibona iki. Kiliyaga kifuki amaminiti kalongo ukuyapo kutalipo, kangi ikipānga kisakulūndusigwāgwa.

⁴³⁸ Lilino une ngulonda ukubala amanandi ga Masimbo amakemesigwe kwa umwe. Une ngulonda ukubala Agene ukufuma kwa Buku gwa Imbombo. Kangi une ngulonda ukwānda pa manandi ga 12 aga ntu gwa 2 gwa Imbombo.

⁴³⁹ Lilino, une ngulonda umwe muketesye mu ntu gwa 16 gwa Mwikemo Luka, pamo gwa Mwikemo Matai, une ngusūbila ikyēne kyo kili, apa Yeso āsōkāga panja pa kyāmba. Abene. . . Alinkuti ku bafundigwa Bwake, “Ngimba abanyambala bikuyoba Une ne Mwanundumiana gwa mundu ne ywāni?”

⁴⁴⁰ “Kangi bamo mwa bēne balinkuyoba, fiki, Ugwe gwe ‘Eliya.’ Kangi bamo bikuyoba ukuti Ugwe gwe—Ugwe gwe ‘Nsololi yula.’ Kangi bamo bikuyoba ukuti Ugwe gwe *iki* pamo *ikingi*.”

⁴⁴¹ Umwene alinkuti, “Loli ngimba Ywani umwe mukuyoba ukuti Une ndi?”

⁴⁴² Kangi Peteri alinkuti, “Ugwe gwe Kristi, Mwanundumiana gwa Kyāla gwabumi.” Uko kutalusya?

⁴⁴³ Yeso alinkuyoba, “Nsayigwa uli ugwe, Simoni Mwanga-gwa-yōna, kabuno umbili ni lilopa fikasetula iki. Ugwe ukamanyilamo siku ku sukulu. Ugwe ukamanyilamo siku Ikyēne nu mūndu.” Alinkuti, “Lōli Tāta Gwāngu uyu ali ku Mwanya yo asetwile iki kwa ugwe. Kangi Une nguyoba ukuti ugwe gwe Peteri. Pamwanya pa lyālabwe ili Une nisakuyēnga i Kipānga Kyāngu. Ifipata fya gehena fitisakukitola Ikyēne mma. Kangi une ngupaga kwa ugwe ifungulilo sya Kitangalala kya ku Mwanya.” Ngimba isyo ndalusye? “Kangi kilikyōsa iki kwabulaga pa kīsu, Une nisakwābulāga ikyēne ku Mwanya. Iki ugwe kupinya pa kīsu, Une nisakupinyāga ikyēne ku Mwanya.” Ngimba Umwēne āsanusyāga Ikyēne? Umwēne angali akayoba Ikyēne. Lilino, bo akabalilo kakīndililāga, lilino, Peteri āli ni fungulilo ku Kitāngalāla.

⁴⁴⁴ Lilino, umwe bandu ba kiKatolika, umwe mubagile ukwinogona iki, ukuti umwe mukuyoba, “Ikipanga kya Katolika kyo kiyēngoigwe pa Peteri.” Umma ndaga, uswe tukusyāganiāga. “Abēne bāli ni fungulilo. I kipanga kya Katolika kikāli kili ni fungulilo.”

⁴⁴⁵ Unko uswe tusyāganie iki *Peteri* ābōmbīle ukufwana ni fungulilo, muketile, polelo uswe twisakusyāgania. Ili Bāngēli lyāyobīle, kwa Peteri na kwa bōsa abangi ba batumigwa, “Būka umwe nkīsu kyōsa ikyāpasi. Aligwesa uyu imbībi syāke muku hobokela, ku bēne isyēne si hobokelīgwe. Aligwesa uyu imbībi syāke umwe mukukyūnga, ku bēne isyēne sikyūngīgwe.” Ikyo, une mbagile ukuyoba ikyēne ukuti. . . Yumo abagile ukusita kupilikisya iki une ngusanusya. Yeso alinkuyoba ku batumigwa, “Aligwesa imbībi syāke umwe muku hobokela, une

nisakubahobokela abène nîne. Kangi aligwësa imbîbi syâbo umwe mutikuhobokela, nukukolelela isyène ukulwana na bène, Une ngwisakukolelelâga iyene ukulwana na bene nîne.” Ikyo kyo iki Yeso aayobile.

446 Kêtésya ukugúta kwa kipānga kya Katolika ku ikyo.

447 Loli unko tusyāganie mumo abene baabombile ikylene. Polelo linga uswe tukwaga mumo abene baabombile ikylene, polelo uswe tubagile ukubomba ikylene injila yilayila. Lilino unko uswe tusyaganie.

448 Ilyène lyo Lisiku lya Pentekosti. I Kipanga kikwāligwa. Abène bōsa bāli nkyūmba ikyapamwanya. Abanyāmbála balinkusōka ukufuma mula, bikuyoba mu ndimi ingindanekindane. Fiki? Injobelo yiliyōsa pāsi pa ku Mwanya yālimililigwe pala. Ikingereza kyālipo pala, kyōpe. Injobelo yiliyōsa pāsi pa ku Mwānya yafimbilisigwa ukuyapo pala, injobelo iyi ugwe gwāyobāga mu lisiku lila. Ikukīndilīla nkyēne apa nukupa nyingi isya njobelo, kangi mūmo aba Krete na bahesya, kangi abingisigwe kipanga ba Roma, kangi—kangi—kangi abaArabia, kangi bōsa ukuyoba kangi unkunkwe... Lilino, abène bakāyobaga mu njobelo insitakumanyigwa. Abène bāyobāga mu njobelo iyakumanyigwa, ku bāndu. Komma ululimi ulusitakumanyigwa, lōli injobelo iyi aligwesa gwa bēne bapilikisyaga. Untulwanongwa, unsitakwitika, ābagile ukupilika iki umwēne āyobāga. “Ngimba uswe tukupilika bulebule mu njobelo yītu mūmo fikuti—fikuti uswe twāpāpiligwémo?”

449 Lilino kêtésya. Lilino ililālúsyo likwisa. Lilino, “Abāngi balinkūgīla.” Ilinandi lya 12, umma ndaga.

Kangi abène bōsa balinkuswīga, kangi...mu kwilāmwa, bikuyoba yumo ku nnine, Ngimba iki kikusanusya fiki?

Abangi balinkūgīla kangi balinkuyoba, Aba... bīkwite ubwalwa ubupya.

450 Abène bābūgilāga abène. Panongwa yakuti, ngimba abène babōmbāga bulebule? Abène bapepelukaga ngati banyāmbála abagāle, ngati banyāmbala abagāle. Bikuyoba, kisita kumanya ifi abène bayobaga, lōli abène bālumbililāga ku kilūndilo mu njobelo abène bakāsīménye, lōli ikilundilo kyāménye. Muketile? Umma ndaga.

Abangi...balinkuti, Abène bo bīsusigwe nu bwāhwa ubupya, kēta mūmo abène bikubōmbela.

Abangi balinkūgīla, bikuyoba, Aba...bo bīsusigwe nu...

“Lōli Peteri...” Kêtésya mōsa, ndumiana! Ugwe guli ni fingulilo.

Lōli Peteri, bo imile na kalongo na yumo bala, alinkufyūsya ilisyu lyāke, kangī alinkuyoba ku bēne, . . .

Lilino, kumbukilaga, ulu lo lwālo ulwakwānda lwa Kipānga.

. . . Umwe banyāmbala ba Yudai, kangī. . . umwe mwe mukwītūgāsya mu Yerusalemu, kili manyigwāga iki kwa umwe, kangī pilikisyaga ku masyu gāngu:

Kabuno aba bakaya bagāle mma, mūmo umwe mukwinogonela, namanga ukwēne ko lōli isala ya butatu iya lisiku.

Mbwangalilo mwākāli nukwiguligwa akabalilo kala. Muketile?

Lōli iki kyo kila iki kyāyobigwe po na yu nsololi Yoeli;

. . . ikyēne kisakuyaga kīsile mmasiku ga bumalikisyo, ikuyoba Kyāla, Une nisakōnelela u Mbepo gwāngu pa mbili guligōsa: pa banabalumiana binu kangī. . . banabalindwana, kangī abēne bisakusololāga, kangī abanyāmbala binu abakeke bisakukētāga imboniboni, kangī abanyāmbala binu abakāngāle bisakugogwāga injosi:

Kangī pa bāmbombo bāngu kangī. . . abāmbombo bāngu abakīkūlu Une nisakōnelelāga mōsa mmasiku gala u Mbepo gwāngu; . . . abēne bisakusololāga:

Kangī une nisakunāngisya ifiswīgo mmwanya pamwanya, kangī ifimanyilo nkati nkīsū pāsī; . . .

Lilino, umwēne yo Peteri ikulūmbulīla lilino, yūyo uyu ali ni fungililo.

. . . ililopa, . . . umoto, . . . imyuyi ya lyōsi:

Ilisuba lisakusanusigwa ukuya ngīsī, . . . u mwēsī ukuya lilopa, bo likāli i lisiku ilikulumba kangī iliboneke ilya Ntwa lisa kwisa:

Kangī ukwēne kwisa kuyaga kwīsīle, ukuti aligwēsa uyu isakukōlēla pa ngamu ya Ntwa isakupokigwaga.

Umwe banyāmbala ba Israeli, pilika amasyu aga; Yeso gwa Nazareti, u nnyāmbala uyu āsisimikisigwe na Kyāla pakati pa umwe ni fika kangī ifiswīgo ni fimanyilo, ifi umwēne ābōmbūle. . . nkati myīnu. . . umwe mwībēne. . . mumenye:

Yoba isya kukemeligwa? Umwēne āli ni fifungulilo, umwe mumenye. Yaga. . .

Umwēne, ukutwāligwa na kibunganio ikyamataki kangī u bumanyila ngāni bwa Kyāla, . . .

Mwaketa lelo umwe. Ngimba Umwēne abagile bulebulu ukutwāligwa? Panongwa yakuti Kyāla ābikīle ngāni ikyēne ukuya injila yila. Muketile? Ukumanyila-ngāni kwa Kyāla!

⁴⁵¹ [Nkundwe ikuyoba, “Twitēndekīsyē?”—Nsimbi.] Itolo pakabalilo kanandi. Babūla abēne, itolo kolelela itolo mu miniti, mpaka une mmalīsyē ni Lisimbo.

. . . umwe mwēgile, na maboko amabībi, mukomelīle nukugoga:

Uyu Kyāla afyūsīsyē mmwanya, kangī ābwīle ububabe bwa bufwe: panongwa yakuti ikyēne kikābagīle. . . umwēne afīmbilīsigwēge ukukolelelīgwe nu bwēne.

Kabuno Davidi āyobīle ukufwana nu mwēne, Une nālīmbwēne u Ntwa akabalilo kōsa. . . pa kiboko kyāngu ikitalusyē, kangī une ndisa kugutīgwamo:

Polelo indumbula yāngu yīlikunkusāngaluka, kangī ululimi lwāngu lwātēndekīgwe ukuya lwalusekelo; ukongelelapo. . . umbilī gwāngu gwisakutūsya ndusekelo:

Panongwa yakuti ugwe utisa kuguleka umoyo gwangu mu gehena, somma ugwe ukwitikīsyā u Mwikemo Yula ugwāko ukuketa ububole.

Ugwe gutēndike une ukufumuka. . . isyāngu—isyāngu injila, isyāngu injila sya būmi; ugwe kwisa kutēndēka une ukuya mwīsule nu busangalufu kangī ni kyāngu kīsyō.

Banyāmbāla na bakundwe, unko une nubwabuke njobe kwa umwe isya tāta Davī, . . . umwēne yo afwīle kangī asyīlīgwe, kangī ilīpūmba lyāke līlī na uswe. . . ilīsīku ilī.

Polelo ukuya nsololi, nukumanya ukuti Kyāla afīngīle nu lufīngo. . .

Une itolo mmalīsyē ukulūmbilīla ikyēne.

. . . ukuti ukufwana—ukufwana ni fipaso fya nduyungu lwāke, umwēne angalī. . . ukufwana nu mbilī, umwēne angalī ikusumusya mmwanya Kristī ukwitugasya pa kikota kyāke;

Itolo iki une namalīsyāga ukulūmbilīla. Peteri ikulūmbilīla ikīndu kilakila.

Kangī ukukēta iki pabutasi (U nsololi akībwēne ikyēne pabutasi.) āyobīle isya busyūke bwa Kristī, ukuti u moyo gwāke gukālekīgwe mu gehena, kangī mma umbilī gwāke gwākētīle ububole.

Uyu Yeso yo Kyāla asyūsīsyē mmwanya, ku iki uswe twēsa twe bakēti.

Polelo ukuya mfyūsígwe mmwanya, kangí ukuya ku kiboko ikitalusye...ukuya ku kiboko ikitalusye, afyūsígwe mmwanya, bo ambulígwe na Tāta... ulufingo lwa Mbepo Mwikemo, umwēne...alyōnile panja ili, iki umwe naloli kukēta kangí mukupilika.

Kabuno u Davidi akafyūka mmwanya mma, (u nsololi): lōli umwēne alinkuyōba mwēne, U NTWA āyobīle kwa Ntwa gwāngu, Itūgāsya ugwe ku kibokoko kyāngu ikitalusye,

Mpaka Une ngupela abalugu bāko ukuya kyakukanyapo.

Polelo (pilikisya iki) unko i nyūmba yōsa ya Israeli yimanye naloliloli, ukuti Kyāla ātēndike u Yeso yuyuyu uyu, uyu umwe...mwakomelile, fyosa-fibili Ntwa na Kristi.

Ikyo kikufimbilisíwa ukusēngama, bule ikyēne?

Lilino akabalilo kāko abēne bāpilike iki, abatulanongwa bala, abēne balasígwe mu ndumbula syābo, nukuyoba kwa Peteri...Banyāmbala...kangí Peteri na...bāngi...abatūmígwa, Banyāmbala na bakundwe, ngima uswe twisakubōmbaga fiki?

⁴⁵² Umma ndaga. Mwaketa lelo umwe. Ngimba umwēne ali na fiki? I fungulilo, i fungulilo ku Kitāngalála. Kili kūgu i Kitāngalála? Ikyene kili mwa ugwe. Uko ko kutalusya? U Mbepo Mwikemo yo Kitāngalála kya Kyala. Uswe tumēnye ikyēne. Uswe tupāpígwe mu Kitāngalála, ukuya bapilikila kangí bimilili. Kēta. Umwene ali ni fūngúlo ku lubafu lwake. “Ngima fyo fiki ugwe kubōmbága ni kyene?” Aka ko kabalilo kākwānda ikifigo kyāliguligwémo siku.

⁴⁵³ Lilino, ililālúsyo likulālúsígwa undumbilili, ku kabalilo kākwānda, yūyo ali ni fūngulilo. Une ngwitika linga umwēne āyobīle, “Ima pa ntu gwāko,” ikyo angali lo lulagilo.

⁴⁵⁴ “Kilikosya iki ugwe kupinya pa kisu, Une nisakupinyága mMwanya.” Umma ndaga. “Kilikyōsa iki ugwe kuyoba, Une nguyaga pakuyoba ikindu kilakila. Ugwe ulinalyo ifungulilo.” Umma ndaga. Umwēne ikwīngisya ifūngulilo nkifigo.

...Ngimba ugwe kubōmbága fiki? Banyāmbala na bakundwe, ngimba uswe twisakubōmbága fiki?

Lilino akabalilo kāko abēne bāpilike iki, abēne bo balāsígwe mu ndumbula syābo, nukuyoba... Banyāmbala na bakundwe,...

...Peteri alinkuyoba ku bēne, Pinduka, kangí yaga bōsígwe aligwesa gwa umwe mu ngamu ya Yeso Kristi kubōmole bwa butulanongwa, kangí umwe mwisakwāmbililága ikikungilwa kya Mbepo Mwikemo.

Kabuno ulufīngo lo luli kwa umwe, kangi ku bāna bīnu *kangi ku bala bābo bali kubutali kula, bope na bābīngi mūmo u Ntwa u Kyāla gwītu isakukōlēlāga.*

Ikyo kikumasya amatati kwabwilanabwila. Nayumo umūndu siku, nkabalilo kalikōsa, abagīlēmo siku, nasiku ukulwana na Ikyo.

⁴⁵⁵ Ikipanga kya Katolika kikwīsa mula, mbuyo bwa kuyubikīgwa, abēne bikunyāfila. Mbuyo bwa kuya ukubōmbēla i Ngamu ya Yeso, abēne bālyēgīle, “Tāta, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo.” Nasiku kyamanyisigwēmo mu li Bāngēli.

⁴⁵⁶ Umundu aligwesa, ukufuma akabalilo kalikosa aka, ālyōsīgwe ukwisila mu kuyubikīgwa mu Ngamu ya Yeso Kristi. Kangi bamo bāyubikīgwe na Yohani u Mōsi, uyu ālyōsīsyē Yeso, kangi Pauli abatulile abene ukuti abene bakābagīle ukwambilila u Mbepo Mwikemo bo uho. Abēne bāfimbilisīgwe ukugomokela nu kōsīgwa-kangi, kangi, mu Ngamu ya Yeso, bo abēne bakāli ukwāmbilila Mbepo Mwikemo. Balinga bamenye ikyo kyo Lisimbo? Imbombo, untu gwa 19. Mwaketa lelo umwe. Nongwa yakuti, i Kitāngalāla kya ku Mwanya kya fungilīgwe ku njila yiliyōsa iyingi, ukwisila mu lufīngo ukwisila mwa Yeso Kristi, ukuti ikyo kikuyaga kytikisīgwe mMwanya.

. . . Pinduka, kangi yaga bōsīgwe aligwesa gwa umwe mu ngamu ya Yeso Kristi kubōmole bwa mbībi syīnu, . . . umwe mwisakwāmbililāga ikikūngilwa kya Mbepo Mwikemo.

Panongwa yakuti, ulufingo luli kwa umwe, kangi ku bana binu, . . . ku bala bābo bali kubutali fiyo, kōpe na ku babīngi na mūmu u Ntwa gwītu Kyāla isakukōlēlāga.

Ameni. Unko uswe twipute.

⁴⁵⁷ Tāta Kyāla, ikilo iki, ifyinja abamia kalongo na bahana na bana kangi ukongelēlāpo fimo ifi fikīndile, pōpe ubwanalolindumbula nu bumobwene bwa ndumbula ya mūndu fikāli fikulilila kwa Kyāla, ngati bāna bikulilila ulupyu lwa mabele ga mama gwābo. Uswe tukuganīle Ugwe, Ntwa. Uswe tukabagila ukuya būmi kisita Ugwe. Bo mūmo Davidi āyobīle, “Umoyo gwāngu gūmililwe kwa Ugwe, bo yo mbabala panongwa ya kisoko kya mīsi.” Umwēne ikufimbilisīgwa ukuya nakyō Ikyēne, pamo ikufwaga.

⁴⁵⁸ Kangi, Tāta, uswe tupesīle ukukīnda mu Masimbo, kunyuma na nakyēni. Kisita ukuya bakukīndana, lōli uswe tukukēta iseminale isi, abafundigwa ba bufundakyala aba umwīsyūgu, aba bikulūmbilila ukufwana ni ndagilo sya bāndu, kangi komma indagilo sya Kyāla. Polelo, Ntwa, uswe tutikubūgila abanyāmbāla bala mma, lōli uswe tukūgīla ifindu fila ifi abēne bikumanyisya. Polelo, Ntwa, uswe tukusuma ukuti abene baliyaga nkundwe gwitu. Uswe tukusuma ukuti Ugwe kubaswaga abene ubusōbi bwābo. Kangi uswe tukusuma ukuti

abēne bikwísága ku Lisimbo, ukubala Ilyēne, komma mūmo iseminale yimo yikumanyisíla Ilyēne mma, lôli ukufwana ni njila iyi Kyāla asĩmbile Ilyēne.

⁴⁵⁹ Uswe tukusuma, Kyāla, lilino, ukuti abītendekesye aba bābo bikwīsa ikilo iki ku lôsyo lwa mmīsi, bo yu ntimi gwītu unkifu ikusegeléla kuno ku kigemo ukufuma kuno, ukulūmbilíla i Nongwainunu, i Nongwainunu yiyiyi, kangi polelo ukubūka ku kitubwi kya lôsyo, ukusyíla, tupaga, Ntwa, ukuti aligwesa gwa bene aba bikwāmbililága u Mbepo Mwikemo, panongwa yakuti Ugwe gupele ulufingo, “Umwe mwisakwāmbililága u Mbepo Mwikemo.” Aligūlaga u Mbepo gwa Kyāla pamwanya pa mīsi, ukwāmbilila umwītendekesye ikilo iki, kabuno uswe tukubabīka abēne mmaboko Gāko, mu Ngamu ya Yeso Kristi. Ameni.

BAHIBURI, UNTU GWABUHANANO-NA-BUBILI 2 KYA57-0922E
(Hebrews, Chapter Seven 2)

BŪKU GWA BĀHIBŪRI MBĀTIKĀNO

Ubulumbilili ubu butwaligwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwaligwe nki Ngereza pa Ndungu kunamayolo, Seputembala 22, 1957, ku Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A., bwegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org